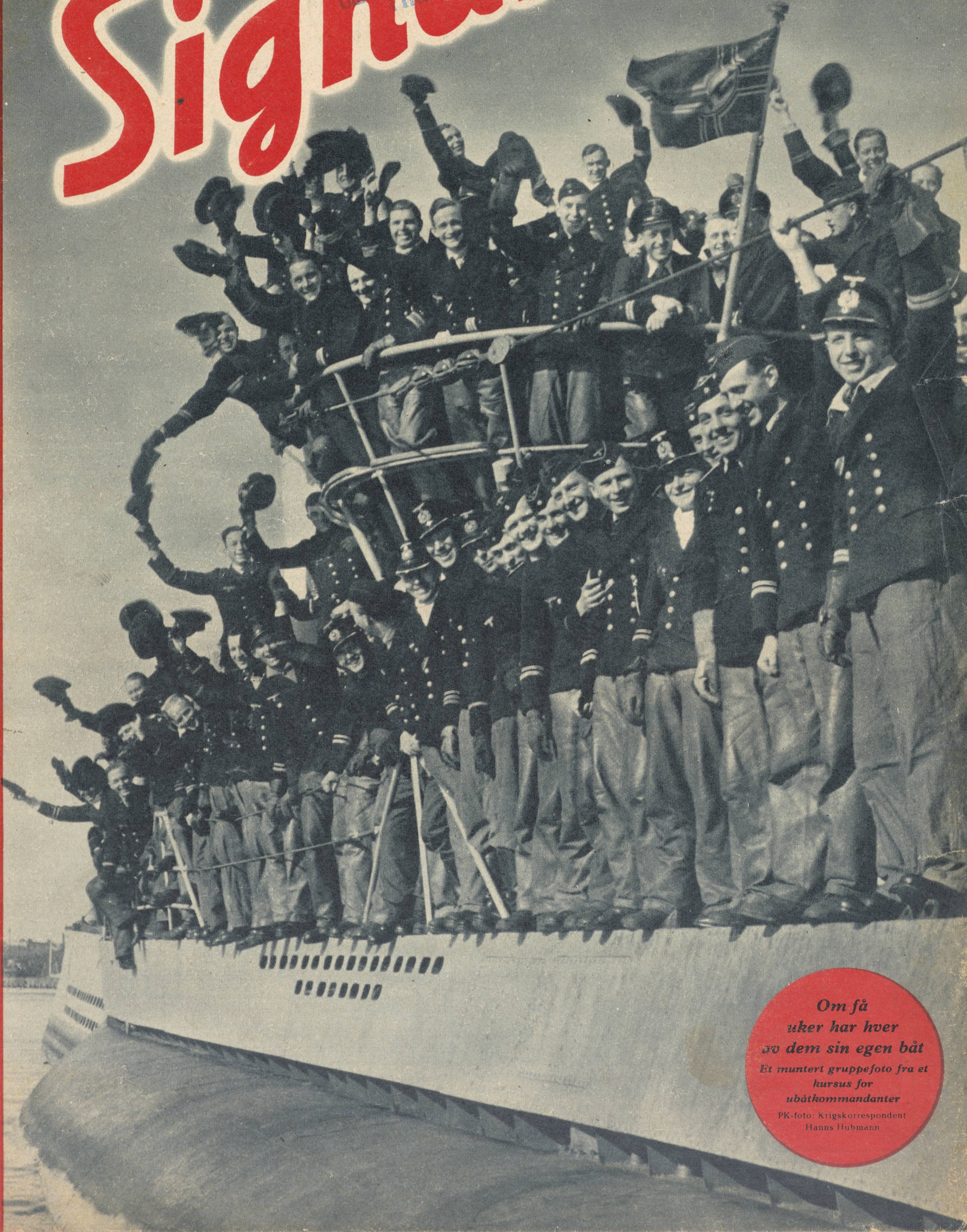
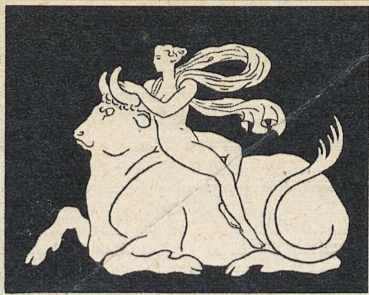

Belgia 3.— fr. Böhmen-Mähren 4.— kr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finland 4.50 mk. / Frankrike 5 fr. / Hellas 150 drs. / Italia 3 lire / Kroatia 10 kuna / Nederland 25 cents / Norge 50 øre / Portugal 2.— esc. / Romania 25 lei / Serbia 10 dinar / Sverige 55 øre / Sveits 50 rappen / Slovakia 3 ks. / Spania 1.50 pts. / Tyrkia 20 kurus / Ungarn 40 fillér / Sørsteiermark, Ostland 40 Pig

Signal

Om få uker har hver av dem sin egen båt
Et muntert gruppefoto fra et kursus for ubåtkommandanter
PK-foto: Krigskorrespondent Hanns Hubmann

1. JULINUMMER
NUMMER 13/1943

SIGNAL

BRINGER:

Krigen som verdenskamp

	Side
I hemmelig forståelse	2
Edderkoppen og dens nett, av Giselher Wirsing	7
Et par skyttergraver og det som ligger bak dem	12
Slett ikke så galt (II. del)	18
Fra kampen i øst. Kamerat artilleri	20

Det nye verdensbilde — Europas framtid

Menn av imorgen. Tysk ungdoms skole	9
Et nasjonalsosialistisk „slagord": Sosialisme omsatt i handling ..	25
„Takt". Fra rustningen	34

Hvordan vi lever

Brokede Europa	30
Bad	33
„Perm" nr. 800000. Friplass-donasjon	38

COPYRIGHT 1943 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

I HEMMELIG FORSTÅELSE

Anti-européernes kjernetropp

I 1940 vilde en ha ansett det for meget usannsynlig at engelske og amerikanske statsmenn tre år seinere måtte beskjefte seg med at en anti-jødisk strømning stadig grep mer om seg, såvel i England som i De forente stater. Allikevel er dette ugjendrivelig tilfelle. Da Churchill i mai i år kom til Washington, ble han i ledende amerikanske aviser som „New York Times" og „Washington Post" hilst med hilsides annonser fra jødiske organisasjoner, hvor det ble forlangt av den britiske premierminister at han skulde gripe til energiske forholdsregler mot den voksende anti-jødiske stemning i England. Et tidens tegn!

Denne anti-jødiske bølge, som no tross de engelske og amerikanske regjeringers motforholdsregler også har grepet disse land, er riktignok bare et symptom som beviser at det i begge folk fins en akutt sykdomskilde, der er oppstått ved jødernes forholden under krigen. I England som i De forente stater er størstedelen av svarthandelen på jødiske hender. I nesten alle prosesser, som hittil ble ført mot levnetsmiddelevindlere og prissyndere, var alltid jødene hoveddelinkventene. Dette måtte til slutt også bli påfallende selv for en blind. En kunde betrakte disse symptomer som krigsforeteelser, hvis de ikke hadde hatt en meget alvorligere bakgrunn:

Kort før avreisen til Moskva ga sovjet-ambassadøren Litvinov ifølge en beretning fra „News Week" en liten diner i Washington, hvor president Roosevelts tre intimste rådgivere deltok: professor Frankfurter, medlem av den øverste forbundsdomstol, Bernard Baruch, Wilsons tidligere krigsproduksjonssjef, og Samuel Rosenman, New Yorks overdommer og medlem av viktige krigsproduksjonsembeter. Videre var Ben Cohen, hittil personlig rådgiver for den amerikanske ambassadør i London, til stede. Han var som en av professor Frankfurters mest lærenemme elever i 1941 blitt sendt til London for der å treffe forberedelser til en engelsk „New Deal". Men Cohen ferdes i London hovedsakelig i huset hos professor J. Laski, et viktig medlem av Londons universitet, der samtidig kan betegnes som det åndelige overhode for den venstre fløy av Labour Party. Ved disse sammenkomster i Laskis hus traff Cohen stadig sammen med Maiski, sovjetambassadøren, i hvis selskap en meget ofte kunde finne kommunistlederen Emanuel Shinwell. Mens Cohen skulde overføre New Deals erfaringer til England, skrev Laski — på oppfordring av sin venn Frankfurter, som

han uttrykkelig framhevet i sitt forord — i 1940 en bok om det amerikanske presidentskap, som ikke inneholdt noe annet enn et nytt forfatningsutkast for De forente stater.

Da Litvinov så i mai reiste til Moskva, ble han i Teheran mottatt av den amerikanske sendemann Dreyfus, som igjen er underordnet den amerikanske ambassadør i Ankara, Steinhardt, forsåvidt som Steinhardt har overoppsynet over samtlige amerikanske diplomatiske representasjoner i Den nære orient. På flyplassen i Moskva ble så Litvinov mottatt av utenriksdepartementets stedfortredende folkekommisær Lozovsky, som samtidig varetar funksjonen som sovjetrussisk propagandaminister.

Alle disse sammenkomster har vi fra engelske, amerikanske og sovjetrussiske pressemeldinger. Tar vi tverrsummen av dem, viser det seg at Litvinov, Baruch, Frankfurter, Rosenman, Cohen, Laski, Maiski, Shinwell, Dreyfus, Steinhardt og Lozovsky alle er jøder, skjønt de er sovjetrussiske, amerikanske eller britiske statsborgere. Alle er de plasert ved viktige utenriks- eller innenrikspolitiske nøkkelstillinger i de tre land, som de representerer. Her må ganske visst selv den troskyldigste mann alvorlig spørre seg selv hva dette egentlig kan bety. At denne felles inkorporering i en så seig rase som den jødiske rett og slett skulde kunne være betydningsløs, vil vel ingen i England og Amerika lenger anta, som der i egen person har erfart, hvordan de jødiske svarthandlere, disse engang så dypt beklagelsesverdige „stakkars emigranter", har utnyttet krigstidens ekstraordinære tilstander så hensynsløst for sine egne formål. Er det sannsynlig at bare de ukjente små jøder — jødedommens upolitiske fotfolk — understøtter hverandre gjensidig i sine skumle forretninger, men at jødene i de viktigste politiske nøkkelstillinger ikke gjør det samme? Gjennom mange år har englenderne og amerikanerne nektet at det overhodet eksisterte et jødeproblem. No innser de det plutselig, fordi det kommer dem så tett inn på livet at de ikke lenger kan overse det. Men selvfølgelig ser de bare de ubetydelige virkninger, mens ingen tør våge å avsløre den egentlige sammensvergelse. De jødiske svarthandlere, som det snakkes om med indignasjon, handler med kjøtt, kaffe og hermetikk. Men de sammensvorne — som vi nevnte noen av ovenfor — driver kaldblodig handel med nasjoners og kontinenters liv. Men det snakkes det ikke om. Det er ikke fint.

Mot sovjetrusserne

Våpenkameratskap

Kaptein Ordás fra Den spanske frivillig-divisjon står i dag i generalissimus' vaktregiment

Kaptein Ordás er med sin hjertelige, åpne latter og sin høyvoksnene og slanke skikkelse typen på den spanske soldat. Før han gikk inn i den spanske frivilligdivisjon, kjempet han i sitt heimland mot bolsjevismen. Med enkle ord skildrer han sin største opplevelse i kampen.

Det var i den ubarmhjertige øst-

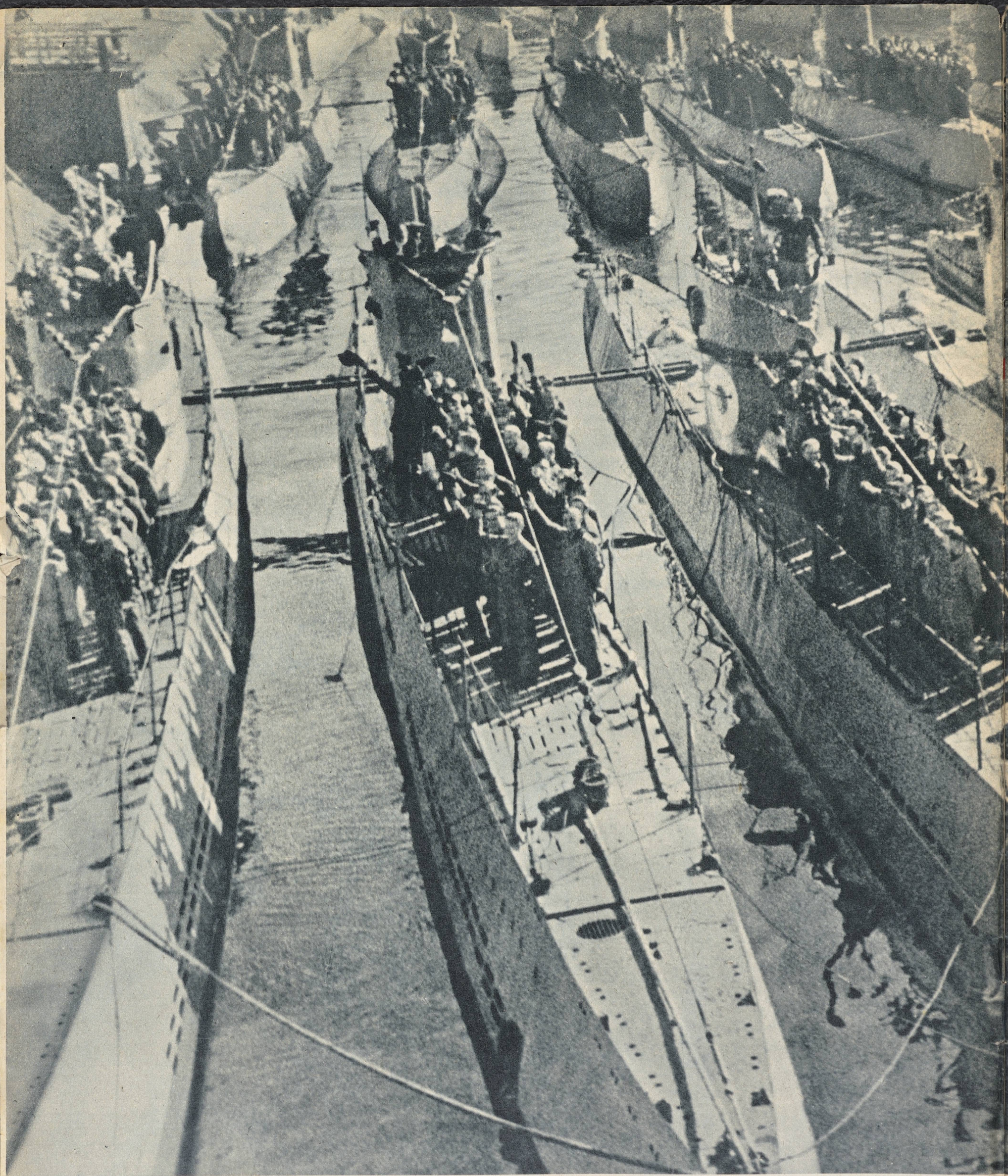
vinter 1941/42, da han var blitt betrodd ledelsen av en gruppe spanske frivillige som brøt opp for å føre en avskåret tysk troppeavdeling tilbake til de egne linjer. Deres marsjrute førte dem over den tilfrosne Ilmensjø. Termometeret sto på 30 grader under null. En iskald snøstorm brakte det snart ned på minus 52 grader. Kompasset og feltradiotelegraf-apparatet ble ubrukelig på grunn av kulden. Etter en anstrengende marsj nådde de med stjernene som fører den motsatte strandbredd. Konjakken i flaskene var frosset, den heimlige pølsen var som stein og ikke til å spise. Så gikk det da uten pause enno 10 kilometer lenger mot sør til de nådde landsbyen hvor de etter søkte befant seg. Sovjetrusserne gjorde omgående bevegelser og angrep landsbyen. Kaptein Ordás trengte dem stadig tilbake i motangrep, brøt til slutt igjennom ringen og førte de sårede og øvrige kamerater og sine folk tilbake. Isråker tvang dem til mangel en omveg. Etter mange strabaser vendte de tilbake til sin utgangsstilling og ble hilst med jubel.

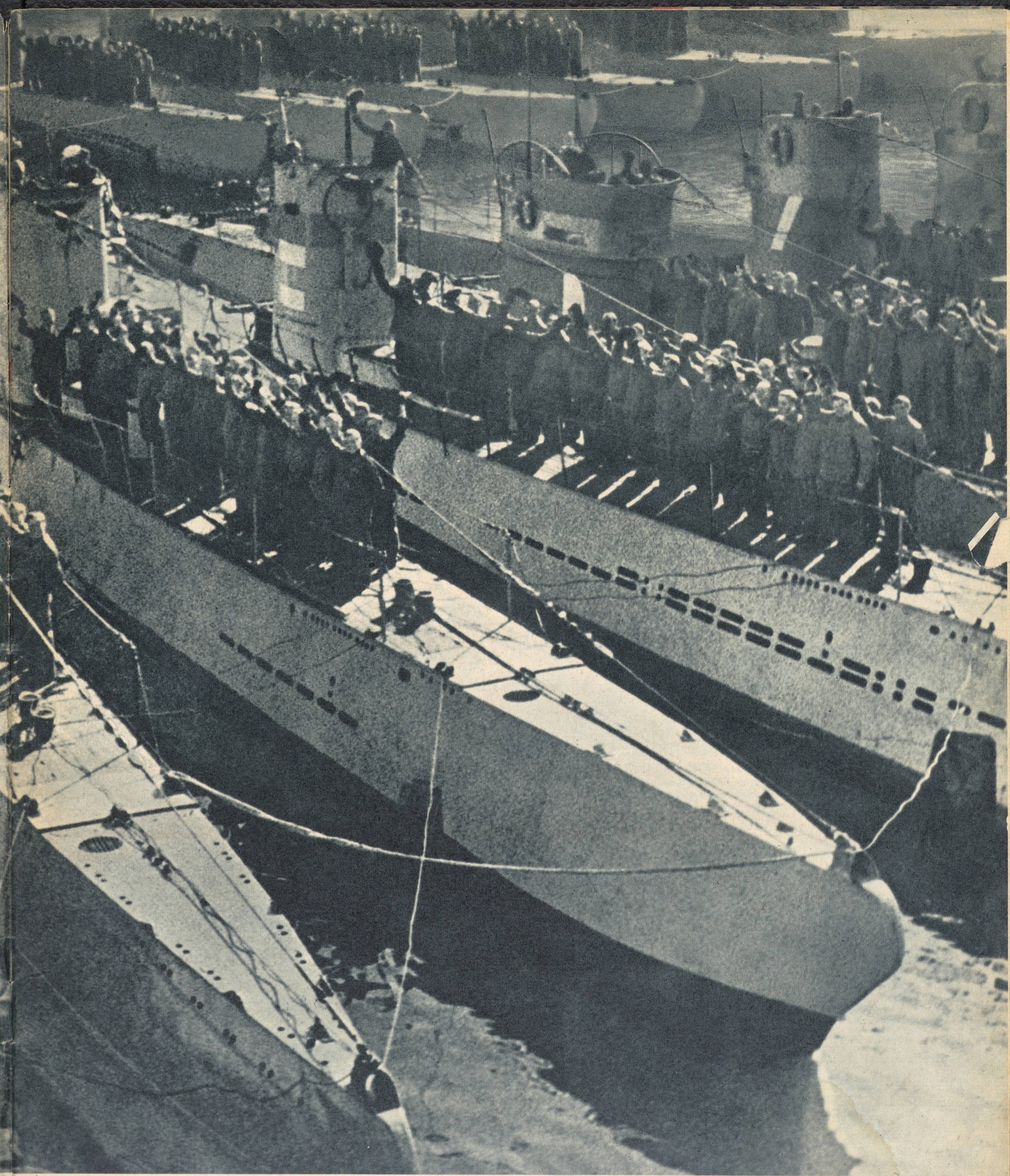
EN MANN,
SOM VERDEN SNAKKET OM

Innehaveren av elkelauvet til ridderkorset, kapteinløytnant Otto von Bülow. Ubåtkommandanten, som er tildelt eikelauvet til ridderkorset, hadde på toktet mot fienden, ikke bare torpedert fire dampere, men også oppdaget og senket det amerikanske hangarskip "Ranger". Derfor kom han litt seinere tilbake fra toktet. Lille Henning, som hadde fødselsdag, var naturligvis meget stolt av sin far. Han og alle de innbudte barna ba imidlertid om at fødselsdagselskapet måtte bli utsatt til faren kom tilbake. Så skjedde det — og da var gleden også dobbelt så stor.

PK-foto: Krigskorrespondent Hubmann

En ubåtsærmelding

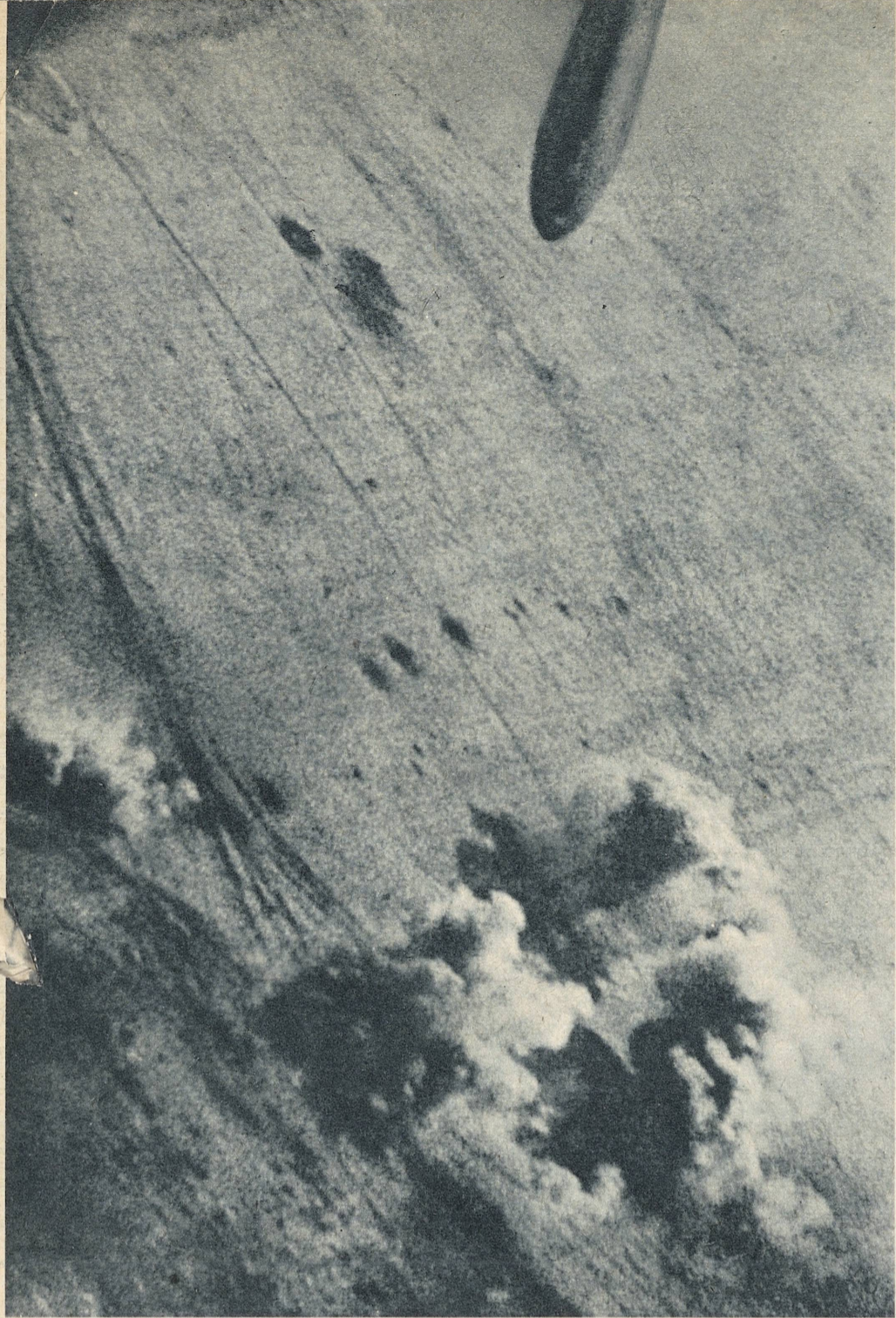
Under et ubåt-kursus: Det blir bekjentgjort i en særmelding for besetningene at kamratene, som står overfor fienden, igjen har oppnådd vellykte resultater. PK-foto: Krigskorrespondent Hubmann

En feststund, som bildet her viser, forekommer ikke ofte under et ubåtkursus. Ubåtbetningene har ikke tid til det. Likegyldig om det er ubåtbetningene, som samtidig gjennomgår radio-

telegrafistkursus, skytekursus eller seile- og dykkerkursus i stadig veksellende havner, så har de alle streng tjeneste. Fronten ønsker deres innsats, og heimen sender med regelmessige

mellomrom nye båter og nye besetninger. Det er ikke lenger slik som under den første verdenskrig, da bygge- og utdanningspauser atter og atter forsinket tilveksten til ubåtflåten,

slik at det i det siste krigsåret gjennomsnittlig bare var 45 båter til sjøs, dvs. i kamp med fienden. Det er altså ikke meget mer båter, enn dette bildet fra et ubåtkursus viser.

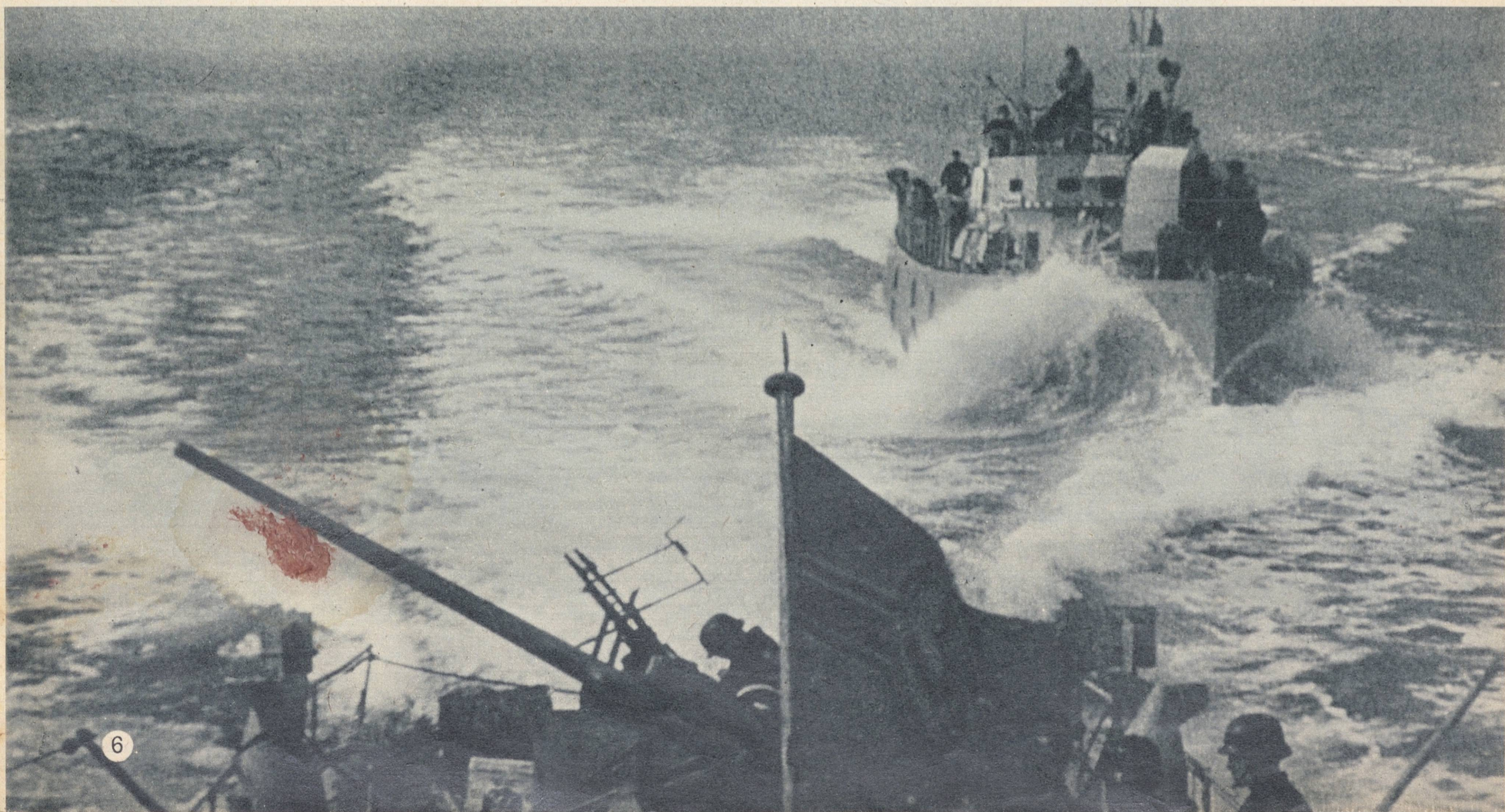
I en av de forreste skyttergraver i det tyske bruhode ved Kuban: Bildet, som viser en av de utallige istykkerskutte sovjetpanservogner tett foran tyskernes og deres forbundsfellers skyttergrav, er et bevis på de harde kampene i dette frontavsnittet. Fem arméer med ialt 36 divisjoner, og 37 brigader, flere panserbrigader og to luftflåter har sovjetrusserne hittil anvendt for å erobre bruhodet.

EN SLÅ FOR SØRØST-EUROPA

Sovjetrusserne vet at Kubanbruhodet kan være nøkkelen til Svartehavet, Dardanellene og Middelhavet. Og derfor setter de inn alt de kan av tropper og materiell i dette rom, og likeledes alle de taktiske midler, som de rår over, for å erobre det.

↑ I beredskaps-rommene ved Kuban: stukabomber faller på sovjetrussernes troppeansamlinger i de myrlendte dalsenkninger ved Kubanelva og svekker betraktelig de sovjetrussiske angrepsdivisjoner, som stadig blir satt opp igjen

Forsyningsvegen til Kuban er Svartehavet. Tyske og rumenske sjøstridskrefter bringer konvoi etter konvoi fram til kysten. De må ofte kjempe mot fortvilte forsøk fra sovjetrussernes side, som gjerne vilde besette bruhodet fra sjøsiden ↓

I den underlige sal i et av Londons forsteder, hvor det engelske underhus siden høsten 1940 har sett seg tvunget til å avholde sine møter, hendte i vår følgende lille episode: den britiske handelsminister Dalton talte i den time, som i det engelske parlament er viet behandlingen av mindre viktige anliggender, om en rekke artikler, hvis eksport var blitt vanskeliggjort siden krigen brøt ut. Bl. a. nevnte han at engelske firmaer ikke lenger hadde lov å utføre vanlige fiskekroker. Dette var blitt dem forbudt ved De forente staters pakt- og lånebestemmelser. Da reiste representanten sir Herbert Williams seg uventet fra en av det konservative partis bakerste benker og framkastet spørsmålet: „Har vi altså begitt oss i fullstendig trelldom?”

Sir Herbert Williams er direktør for Empire Economic Union. Han hadde vel en utydelig følelse av at denne lille fiskekroken, hvis eksport nordamerikanerne no har forbudt englenderne, er blitt et alvorlig, ja et mektig problem. Han hadde fullstendig rett i dette.

Det nordamerikanske verdenssystem

I disse uker blir det to år siden Roosevelt og Churchill ombord på det imellomtiden senkede slagskip „Prince of Wales” forkynte Atlantik-chartaet. De nordamerikanske imperialister påberoper seg enno i dag den dengang oppstilte grunnsetning at De forente stater ikke har til hensikt å foreta noen landevinninger i denne krigen. Men hva er så hendt i mellomtiden? Ved pakt- og låneloven, som trådte i kraft mars 1941, har USA utviklet en ny imperialisme, hvorved alle de land som står i gjeld til USA — bortsett fra Sovjetunionen — er underkastet en fullstendig nordamerikansk kontroll, såvel i sin eksport og import som i oppbyggingen av sin produksjon. Denne loven omfatter også de minste småting. Sågar de vanlige fiskekroker fra den britiske jernindustri. Vil en forstå disse nye store utviklinger, hvor vår tids verdenshistorie fullføres, må en frigjøre seg fra det vanlige gammeldagse begrep om imperialistisk historie og trenge inn i USA's pakt- og låneimperialisme etter den nye stil.

Sjelden er det vel funnet et uskylligere dekknavn for en imperialistisk maktpolitikk enn pakt- og lånelovens navn. Er det ikke De forente stater, som her opptre så storslagent som de givende og av sine egne industri- og råstoff-overskudd låner eller forpakter sine britiske, søramerikanske og asiatiske forbundsfeller bestemte mengder? Det ser slik ut. Men i virkeligheten dreier det seg om dollardiplomatiets ubønnhørligste instrument, som blir anvendt mot alle debitorer ut fra

pakt- og låneoverenskomsten. England og samtlige dominions, Tsjungking-China, flertallet av de mellom- og søramerikanske stater, såvel som Egypt, Iran og India hører med til pakt- og lånedebitorene — bortsett fra Sovjetunionen. Alle disse landsgrupper og kontinenter har for de varene, som de har forpaktet eller lånt av USA, som pant gitt Nord-Amerika overoppsynet over sin nuværende og framtidige utenrikshandel. Det vil få en stor betydning for alle disse land. De er blitt deler av det nordamerikanske verdenssystem.

Om framtidens markeder

Til grunn for denne utviklingen ligger det en meget enkel økonomisk overveielse. En må bare ha tenkt den igjennom engang, for å forstå pakt- og låneimperialismens mekanisme: De forente stater hadde alt før denne krigen et veldig industriapparat, som de til dels i mange år, som f. eks. under den såkalte Roosevelt-depresjon i 1938, bare kunde utnytte en brøkdel av. Dette industrieapparat er også i de to siste år blitt utvidet og utbygd betydelig. Visepresident Wallace antar at USA's krigsproduksjon til sist vil komme opp i 90 milliarder dollar årlig, mens den normale fredsproduksjon etter hans overslag ikke vilde utgjøre mer enn 20 milliarder dollar.

Som følge herav blir krigen av De forente stater overveiende ført ut fra det synspunkt hvordan også i framtiden en vesentlig del av denne 70 milliard-dollar-produksjon, som utgør tomrommet mellom freds- og krigsproduksjon kan opprettholdes. Med andre ord har Roosevelt ved å delta i den krigen — hvilket hans politikk hadde tilstrebt helt siden 1938 — til å begynne med oppnådd at de ca 12 millioner arbeidsløse i De forente stater er forsvunnet. Det neste skritt han no har til hensikt å foreta, er å forberede et „fredssystem”, hvorved De forente stater kan opprettholde sin industrielle overproduksjon på andre nasjoners bekostning, og derved ikke lenger blir truet av et arbeidsløshetsproblem i det tidligere omfang. Dette er meningen med pakt- og lånesystemet. Det skal sikre USA framtidens markeder, og allerede no tilintetgjøre farlige konkurrenter.

Den annen kjensgjerning, som en må holde seg for øye, er likeså enkel: De forente stater er bare i forholdsvis ringe omfang et importland. Dvs. at de ikke har utsikt til noensinne å kunne opprettholde sin veldig overproduksjon, hvis de var henvist til å muliggjøre sin eksport ved at deres avtakere i like stor utstrekning kunde importere til De forente stater. Avsetningsproblemet er altså meget mer

EDDERKOPPEN OG DENS NETT

Av Giselher Wirsing

Av tidligere års dollarimperialisme er „strømlineimperialismen” oppstått i nutidens USA. Den har alt brakt utallige nasjoner — deriblant England — under sitt herredømme. „Signal” framsetter spørsmålet om hvilke følger dette har for de europeiske nasjoner, og besvarer det i fire viktige teser

ugunstig for De forente stater enn for de kontinental-europeiske land. Disse utfyller hverandre så glimrende at en fredsmessig arbeidende europeisk økonomienhet uten vanskelighet kunde oppsuge størstedelen av Europas produksjon, mens agrarproduksjonen i Kontinental-Europa under forutsetning av en felles planlagt utenrikshandel har sitt fullstendig sikre marked. Europa trenger bare et visst eksportoverskudd av sine høyt kvalifiserte industrivarer for å erholde de oversjøiske tropiske og subtropiske. Dette vil alltid være forhånden ved at visse europeiske kvalitetsindustrier også i dag har et nesten monopoliknende forsprang i hele verden, og derved vil et marked alltid være sikret. Den tysk-japanske handelsavtale, som ble inngått våren 1943, gir for framtiden det beste eksempel herpå.

Dolkestøt mot de industrielle konkurrenter

Annerledes forholder det seg med De forente stater. De har vist seg ute av stand til å utnytte såvel sin industrielle som sin landbruksøkonomiske overproduksjon i sitt eget land ved å utvide markedet. Dette var meningen med New Deal. Det var fullkomment strandet allerede lenge før krigen. Enno i 1939 medga Roosevelt at en tredjedel av nordamerikanerne lever i den dybeste elendighet. Som følge herav vil de no sikre seg uhyre områder for sin framtidige eksport. De tror at dette best vilde lykkes, hvis de kunde vinne en fast og monopoliserende kontroll over utenrikshandelen i verdens viktigste industri- og råstoffland. Det er helt naturlig at ingen sto mer i veien for dette nordamerikanske mål enn den

britiske eksportindustri. Mot den ble så også det første angrep fra pakt- og låneimperialismen rettet.

Etter pakt- og låneavtalens strenge bestemmelser har England ikke lov til med noen maskin, som ifølge pakt- og lånesystemet er kommet til England fra Nord-Amerika å framstille varer som igjen skal eksporteres. Ingen slags råmaterialer i henhold til denne overenskomst kan igjen utføres fra England — heller ikke i forarbeidet stand. Dessuten måtte England alt i september 1941 — altså enno før USA's inntreden i krigen — undertegne en overenskomst med De forente stater, som bare gir det berettigelse til å opprettholde to tredjedeler av sin freds-eksport, og bare 40 % av sin ståleksport til Sør-Amerika. De britiske kapitalanbringelser i Sør-Amerika, som med ca en milliard pund overtraff den engelske kapital i India og Ceylon med nesten det dobbelte, er i disse fire krigsår for størstedelen gått over på amerikanske hender. Selv i India er den nordamerikanske økonomiinnflytelse blitt betydelig forsterket i de to årene siden pakt- og låneloven trådte i kraft. England er alt blitt et debitorland. Pakt- og låneavtalen vil imidlertid denne gang forhindre at englenderne — som etter den første verdenskrig — seinere helt enkelt vegrer seg mot å betale sin gjeld og hånlig betegne uncle Sam som „uncle Shylok”, slik det alt kort etter verdenskrigen ble mote i England. Sam er denne gang forsiktigere. Han tar ikke imot noe gjeldsbrev for et pund kjøtt, men skjærer det straks av debitoren i levende live. Avtalen foreskriver uttrykkelig utlåneren og forpakteren kontrollen over debitorens utenrikshandel. Således er England for uoverskuelig tid viklet inn i et nett, i hvis midte den amerikanske edderkopp

EDDERKOPPEN OG DENS NETT

sitter. Den dreper ikke sitt offer med ett eneste skarpt bit, men suger det langsomt ut.

Verdens-samferdselsmonopol?

Roosevelts jakt etter ervervelsen av støttepunkt for et framtidig kjempe-messig luftsamferdselsnett, som naturligvis samtidig i første rekke vilde være et strategisk system, finner således sin innordning i den nordamerikanske strømlinjeimperialismes vidstrakte tankeflukt. Visepresident Wallace har alt betegnet dette framtidens verdensluftsystem som et av de midler der skal minske den arbeidsløsheten, som er så truende for USA's fred. Forsøket på å opprette et nordamerikansk verdensluftmonopol, som til englendernes forskrekkelse plutselig dukket opp våren 1943 — „Signal“ berettet herom i nr. 9 — hører likeså vel hit som Wallace's krav på en „internasjonalisering“ — dvs. amerikanisering — av samtlige flyplasser i verden.

Men vi må her også nevne USA's forsøk på å oppnå den ledende stilling i framtidens verdensskipfart, som likeledes skal oppnås ved virkningene av pakt- og lånesystemet og den „arbeidsdeling“, som er avtalt med England. Likeså vel som englenderne på luftfartens område som bekjent ved pakt- og låneloven blir forhindret i byggingen av langdistansefly, blir ved „the combined shipping adjustment board“ gjenoppbyggingen av den engelske handelsflåte allerede no planmessig forhindret. Pakt- og låneavtalen forutsetter uttrykkelig at nordamerikansk materiell bare må anvendes til reparasjon av den allerede forhåndenværende britiske handelstonnasje, og ikke til bygging av nye handelsskip. Da no den britiske tonnasje på grunn av ubåtkrigen blir mindre fra måned til måned, betyr dette at tallet på de engelske skip stadig blir mindre, mens nordamerikanerne tross de hardeste tap ikke blir truffet av senkningene i samme grad, fordi de på grunn av denne avtale foretar nybygginger i langt større utstrekning enn englenderne. USA's engelske konkurrent på framtidens verdensmarked er altså ved pakt- og låneavtalen i dag allerede kommet i en slik knipe at han no ikke lenger er noen alvorlig fare for den nordamerikanske imperialisme, som no utfolder seg.

Kontrollen over råstoffene

Sør-Amerikas og i den siste tid også For-Asias og Afrikas råstoffland vil først no komme til å merke hva deres skjebne vil bli under pakt- og låneloven. Her er de nordamerikanske prinsipper innrettet på å oppnå en skarp råstoffkontroll gjennom sin utenriks-handel-politikk. Råstofflandene blir tvunget til i framtiden å avta den nordamerikanske produksjon i størst mulig utstrekning, mens de skal avgi sine egne råstoff til USA til lavest tenkelige prisnivå. Her lar no De forente stater spille hele vekten av sitt gullforråd, som er stablet opp i de underjordiske tresorer i Fort Knox i Kentucky — dette gullforrådet, som utgjør mer enn tre fjerdedeler av gullbestanden i verden.

I noen måneder har no verdenspressen berettet om den jødisk-nordamerikanske finansminister Morgenthau's plan

om å skape en verdensmyntfot, der under navnet „unitas“ ikke skal være noe annet enn en nordamerikansk gulldollarvaluta, som all annen valuta skal knyttes til. Morgenthau kom alt i januar 1942 på den panamerikanske konferanse i Rio med en liknende plan, som samtlige mellom- og søramerikanske stater — unntatt Argentina — ble tvunget til å tiltre. Hvis ikke Tsjungking-China siden japanernes besettelse av Burma var så godt som fullstendig avskåret, vilde det sannsynligvis likeledes ha vært tvunget til å anta dette system. I Iran, i Syria og Egypt arbeider nordamerikanerne etter det samme prinsipp, og konflikten mellom den nordamerikanske sendemann Philipps og visekongen Linlithgov (som ytrer seg i at Philipps ikke fikk tillatelse til å besøke Gandhi) er til syvende og sist også bare oppstått, fordi visekongen først vegret seg mot uten videre å gi etter for nordamerikanske forslag, som lar også India bli innviklet i dette dollarhegemoniets system.

For noen søramerikanske staters vedkommende er eksemplet om offeret i spindelvevet enno mer treffende enn for Englands vedkommende. Disse stater blir proforma bestående. De beholder sine presidenter og sine parlamenter, hvis de da hadde det, og visse nasjonale leiketøy, som de kanskje legger vekt på. Men i virkeligheten

har disse stater så fullstendig tapt sin uavhengighet at visepresident Wallace i en artikkel i „American Magazine“ kunde skrive: „Den moderne USA-forretningsmanns fantasi blir kanskje mest utfordret i det vidstrakte latinske Amerika. I hele det latinske Amerika fins det muligheter for gjennomføringen av prosjekter som lover en lønnende profit.“ Wallace regner så opp de enkelte søramerikanske land etter tur og nevner kort hvilke oppgaver han i disse land tror å kunne anvise den nordamerikanske kapital og iallfall nordamerikanske spesialarbeidere, ingeniører og andre fagmenn. De søramerikanske land vil altså ikke kunne utnytte rikdommen fra sin jord, sine bergverk og gruver, sine oljekilder og skoger til sin egen fordel, men bare til utplyndring gjennom den nordamerikanske kapital. Ingenting er så betegnende herfor som de elendige tilstander i de bolivianske tinngruver, som siden verdenskrigens slutt nesten utelukkende blir behersket av nordamerikansk kapital, som lot bolivianere av spansk og indiansk avstamning forkomme på den forferdeligste måte. De søramerikanske land, som tidligere var innstilt på et naturlig vareutbytte med Europa, er blitt innlemmet i den nordamerikanske råstoffplan og således satt ned på utplyndringsnivået igjen. Tallrike stemmer fra Sør-Amerika vitner om hvor trykkende søramerikanerne føler denne utvikling, som de ikke kunde forsvare seg mot.

Fire følgeslutninger for Europa

Vi må no spørre oss selv, hvilke konsekvenser framkommer av dollarimperialismens angrep på den ikke-europeiske verden. Det er vel innlysende for enhver at det slett ikke kan være likegyldig for oss europeere og at vi må trekke våre egne slutninger av denne utvikling. Hertil kan vi oppstille fire teser, som i samme grad berører alle europeiske interesser.

1. tese:

Europa utenfra en enhet

Den nye USA-imperialisme anser det kontinentale Europa for en enhetlig størrelse. Ut fra vår historie føler vi oss først og fremst som italienerne, tyskere, svensker eller bulgarer. Men fra de andre kontinenters side blir vi rett og slett betraktet som europeere, som en innen dette omfattende imperialistiske verdensprogramms ramme vil tildele en bestemt rolle. Selvfølgelig har De forente stater som den sterkeste ikke-europeiske oseanske makt forsøkt å nytte alle indre konflikter i Europa for å svekke vårt kontinent på samme måte som det lyktes med England. De europeiske industriland skal herved likedan som England utsjaltes som konkurrent på de oversjøiske markeder.

Den amerikanske verdenspolitikk vil altså på den ene side forsøke å hindre Europa som enhet i en kraftig utvikling, men på den annen side samtidig hisse de europeiske nasjoner opp mot hverandre. Heri ser den nordamerikanske imperialisme det beste resultat for sine egne mål. Den nordamerikanske politikks eksempel overfor den franske Vichyregjering er betegnende for dette. Cordell Hull har for ikke lenge siden brystet seg med at han på

den ene side med admiral Leahys hjelp forsøkte å oppholde regjeringen i Vichy, mens på den annen side general-konsul Murphy i Casablanca allerede forberedte ranet av det franske kolonialrike i Nord-Afrika. Dette eksempel kan anvendes for hele den nordamerikanske politikk mot Europa. Selv sentimentale følelser og gammelt vennskap blir planmessig bare utnyttet for en bedre gjennomføring av de nordamerikanske maktpolitiske mål. Bare en europeisk solidaritet kan danne et bolverk mot denne dollarimperialisme, som først no utfoldes i sitt fulle omfang.

2. tese:

kjernerpunktet Afrika

USA anser herredømmet over Afrika som et kjernerpunkt i sin verdenshegemoniplan. Her håper de i Øst-Asia å kunne utlikne inntredende tap. Det hører derfor med til deres mål å sjalte de europeiske nasjoner ut fra Afrika. Denne trusel retter seg i like høy grad mot Frankrikes og Belgias kolonialrike som mot Spanias og Portugals, og naturligvis Italias og Tysklands. Franskmennene ser hvordan den nordamerikanske imperialisme allerede i dag hensynsløst setter seg ut over de franske interesser i Afrika. De deserterte franske generaler spiller no bare rollen som bedrøvelige marionetter i dette verdensomfattende amerikanske program.

3. tese:

Europa — likegyldig for USA.

Allerede no består det i De forente stater ikke lenger noen interesse for

Europas skjebne. I motsetning til utviklingen etter den første verdenskrig ser USA denne gang en gjenopprettelse av det europeiske næringsliv ikke som noe forlokkende mål. Et sterkt Europa vilde etter nordamerikanernes mening bare virke hindrende på avsetningen av den nordamerikanske overproduksjon i de europeiske land. Dessuten har USA sågar en sterk innskrenkning og „internasjonal kontroll“ av den europeiske agrarproduksjon til hensikt. Etter en melding fra „Aftonbladet“ i Stockholm ble det på levnet-middelkonferansen i Hot Springs i Virginia i mai 1943 med fullkommen nærvit oppstilt følgende krav:

Frankrike, Belgia, Italia og Spania samt de skandinaviske land skulde for framtiden innstille dyrkning av hvete, sukkerroer og poteter samt overhodet alle landbruks-stabelprodukter, for derved å sikre De forente stater, Canada og Australia et forsyningsmonopol i disse europeiske land for korn, sukkerroer osv. Liknende forslag ble i Hot Springs også stilt til debatt for den østeuropeiske agrarproduksjons vedkommende. Dollarimperialismen vilde altså hvis den hadde makt til det, tilintetgjøre Europas agrarske grunnlag til beste for en såkalt verdensarbeidsfordeling. Den europeiske bonde vilde bli avhengig av en produksjonsplan som amerikanerne hadde uttenkt, og Europa — det er det politiske mål for denne planen — vilde være mer enn noen sinne fjernt fra muligheten til å kunne ernære seg selv også tilnærmelsesvist. Enhver tro på en positiv interesse fra USA's side for Europa, er en illusjon som bare vilde komme til å hevne seg bittert.

4. tese:

Front mot imperialismen

Alle planer, som blir utarbeidet av USA i henhold til pakt- og låneloven, og i henhold til framtidige verdensproduktionsplaner, går ut på å sikre USA på én og samme gang det militære supremati i hele den atlantiske og pasifikk verden. Hvis denne amerikanske imperialisme fikk innflytelse på Europa, kunde den enten la Kontinentets folk — som den ikke interesserer seg for enkeltvis — bli et bytte for bolsjevismens makter, eller den kunde også sette dem inn som blodgivere for sine interesser mot Sovjetunionen, slik som visepresident Wallace antydte, da han allerede snakket om den tredje verdenskrig. I begge tilfelle vilde det iallfall ikke lenger være tale om de europeiske nasjoners suverenitet.

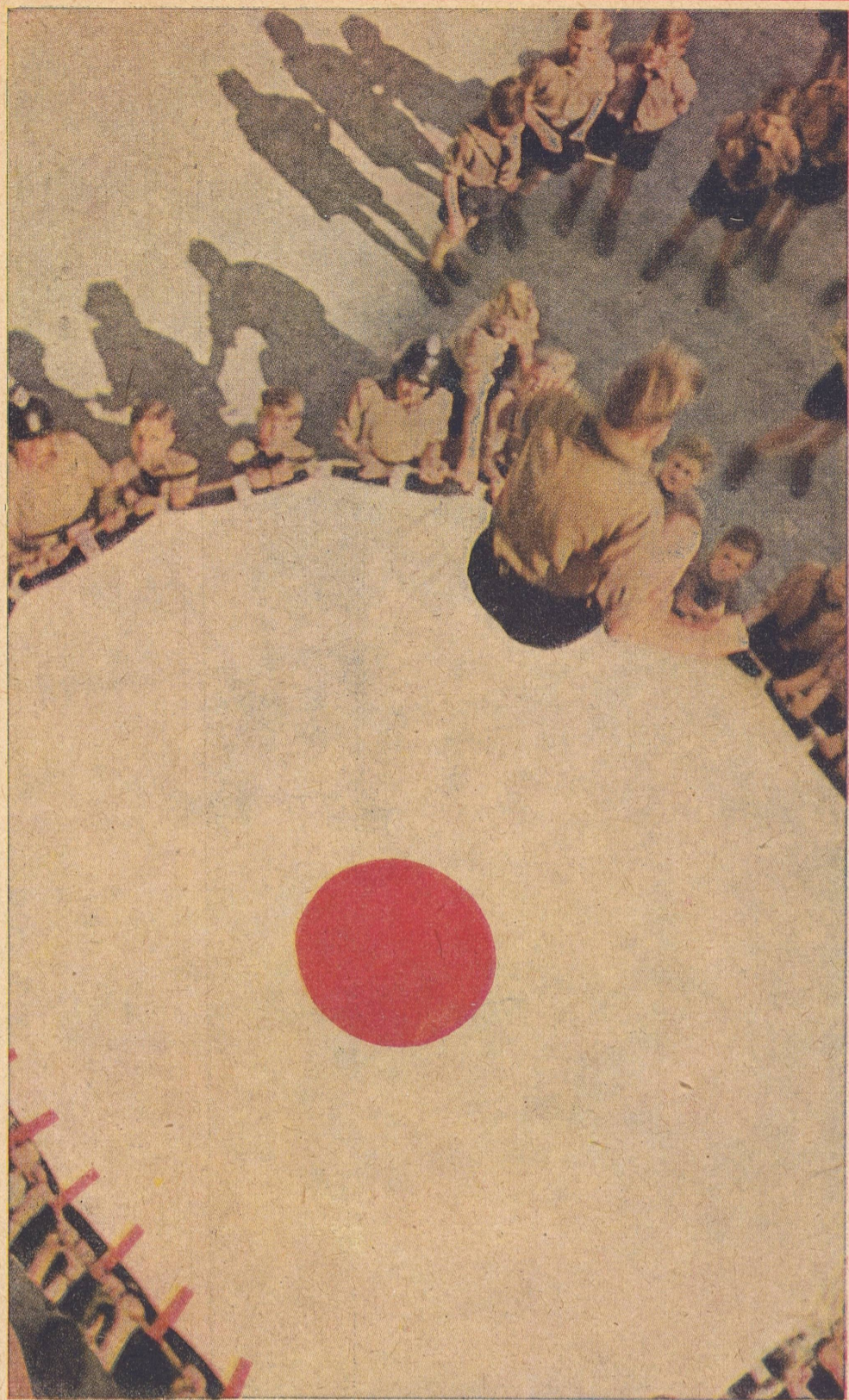
Herav ser vi no den dypere grunn til den dobbelte kamp, som de europeiske makter fører såvel mot bolsjevismen som amerikanismen. Hvis Europa kom inn i denne edderkoppens vev, vilde de europeiske land bare være utsugingsobjekter. Europas sosiale nivå vilde ikke lenger ha noen mulighet til en videre utvikling. Vi vilde ikke lenger være herrer over vår framtid. Vi eide da ikke lenger selvbestemmelsesretten over vår nutid. Bare vår fortid vilde da vemodig være vår eiendom.

Dette er grunnene for hvorfor den annen verdenskrig for europeerne er blitt til alle tiders største anti-imperialistiske krig. Her ser vi meningen med alle de ofre, som no bringes overalt i Europa.

SLUTT

MENN AV I MORGEN

Sportsplassen
— en legemets
smie. Konkur-
ranse- og presta-
sjonssport har før-
steplassen i den
legemlige dyktig-
gjørelse

Fritimene tilhø-
rer ikke minst den
herlige natur.
Muntre vandringer
i skog og mark
gir hvile og ny
arbeidskraft

Spranget ned i tepet
— en prøve på mot.
Mange slags krevende øvel-
ser oppdrar guttene på Adolf
Hitler-skolen til besluti-
somhet og mandig hardhet

Det er en æressak
at guttene lager suppen
sin selv på turene sine

Bygd i landskaplig
ideelle omgivelser,
er skolene selv en pryd
for sin maleriske om-
givelse

Til bildet på foregående side:
Den enkeltes kunstneriske talent blir i
Adolf Hitler-skolen dyrket likeså grundig som
den legemlige og åndelige oppdragelse. En ung
elev, hvis sterke begavelse ble forstandig frem-
met i kunstundervisningen, foran sitt maleri „Bon-
defamilie” PK-fotos: Krigskorrespondent Weidenbaum

Menn av i morgen

Om Adolf-Hitler-skolenes
pedagogiske mål

Det nye Tyskland har også skapt en ny slags skoler, Adolf-Hitler-skolene. Som alltid når det dukker opp noe nytt, er det også om denne skole-type spredt ut allslags tåpelige forestillinger — særlig i utlandet, men også til dels i Tyskland. I de siste år er det her og der i verden dukket opp en hel rekke nye oppdragelsesmetoder og skolesystemer. Nasjonalsosialismen avviser naturligvis framfor alt de som hviler på marxistisk eller kommunistisk grunnlag. Adolf-Hitler-skolenes prinsipp er i grunnen meget enkelt. De viker av fra den rene kunnskap- og læreskole og vil utdanne fullverdige mennesker og karakterer fra alle samfunnslag. De etterstreber i ungdommens oppdragelse og utdanning en ny, skapende utlikning mellom mennesket som personlighet og som ledd i det hele. Hermed skal samtidig det eldgamle spente forhold mellom generasjonene finne en ny, fruktbar løsning.

Adolf-Hitler-skolene får kun et utvalg av elever, som velges ut etter sine legemlige, åndelige og karakteranlegg. Mangen en far, som kunde sende sin sønn til en av disse skoler, har kanskje til å begynne med hatt betenkeligheter, om gutten ikke der skulde bli ensidig forberedt på bestemte yrker, særlig for statstjenesten og den militære løpebane. Men alt ved det første feriebesøk heime vil gutten selv kunne berolige ham. For hvis en gutt viser spesielle evner, vil han nettopp i disse skoler finne den største beredvillighet til å dyrke dem og gjøre alt for deres utvikling. Oppdragerne og lærerne i Adolf-Hitler-skolene har ettertrykkelig fått i oppdrag å understøtte sine elever på det omhyggeligste i deres søken etter det yrke de er best egnede for. Utpregede talenter på alle områder er altfor sjeldne til at nasjonen skulde måtte gi avkall på ett eneste av dem. Men hvor mange fremragende hoder har ikke først ad omveger funnet fram til sin egentlige bestemmelse og livsytelse! Slike overflødige, for nasjonen kostbare omveger i begavede unge menneskers løpebane blir mest mulig unngått, hvis skolen ved sin oppbygging og sine omfattende innretninger er i stand til å iakttå og dyrke hvert spor av særegen kvalifikasjon.

Et folk trenger pionérer og menn som står over gjennomsnittet på alle

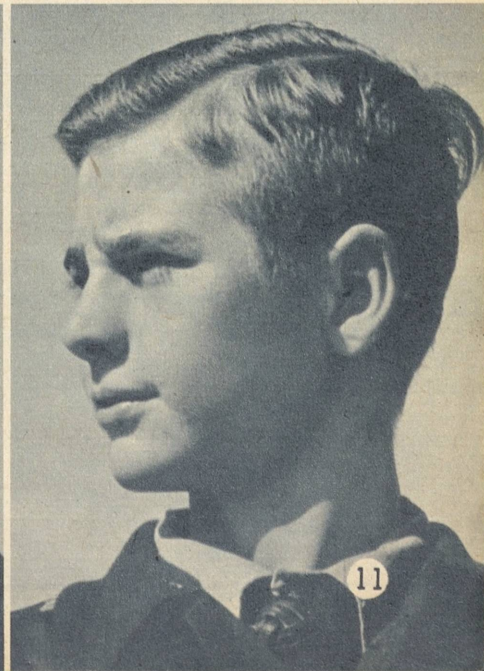
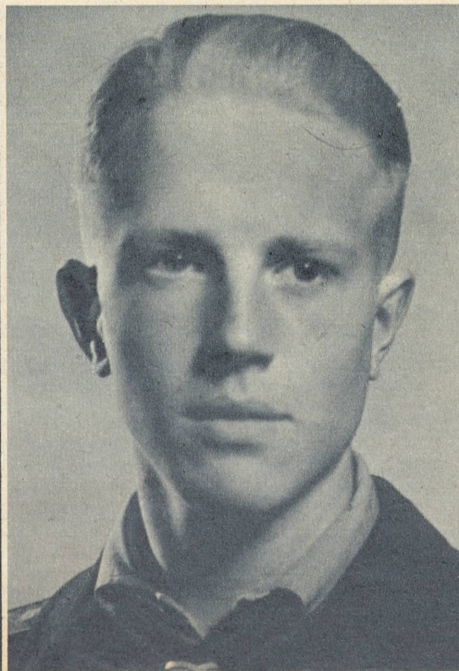
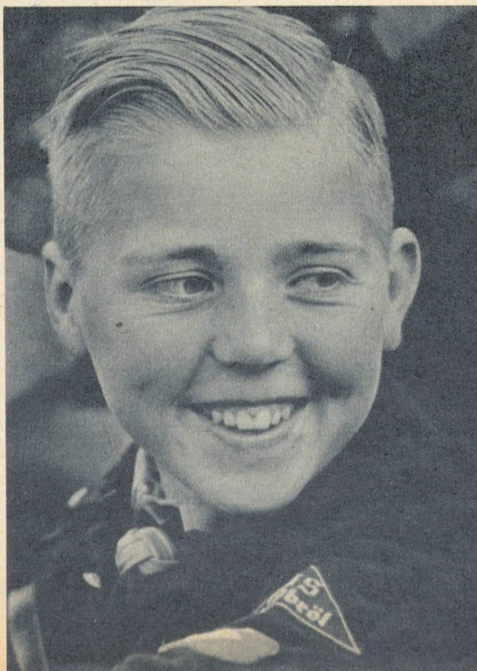

Kvartett ved kaminen: elevene kan etter eget valg lære å beherske ett eller flere musikkinstrumenter. Når de er kommet så langt, slutter de seg sammen i musikant-grupper og gir mange ganger en konsert.

livets områder. I de fleste tilfellene kommer unge mennesker først temmelig seint til bevissthet om sitt virkelige yrke. Adolf-Hitler-skolene rår likeså

vel over sportsplasser som over laboratorier, og det gjøres alt for å unngå feilgrep i valget av den framtidige livsoppgave.

For Adolf-Hitler-skolenes mål er ut fra et sterkt, positivt livssyn å gjøre det beste ut av hver enkelts arv og personlighet — til nasjonens beste.

Tre av mange

*Glatt og
skinnende*

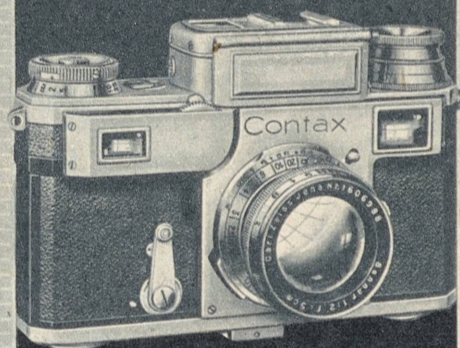
som silke er spissen på
enhver

Kaweco

penn

Derfor glir *Kaweco* så
fjærlett over papiret.

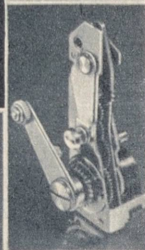
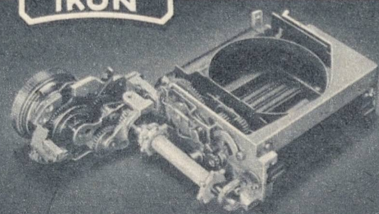
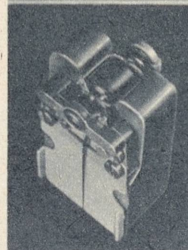
De moderne *Kaweco* skrivesaker viser
man Dem gjerne i forretningene.

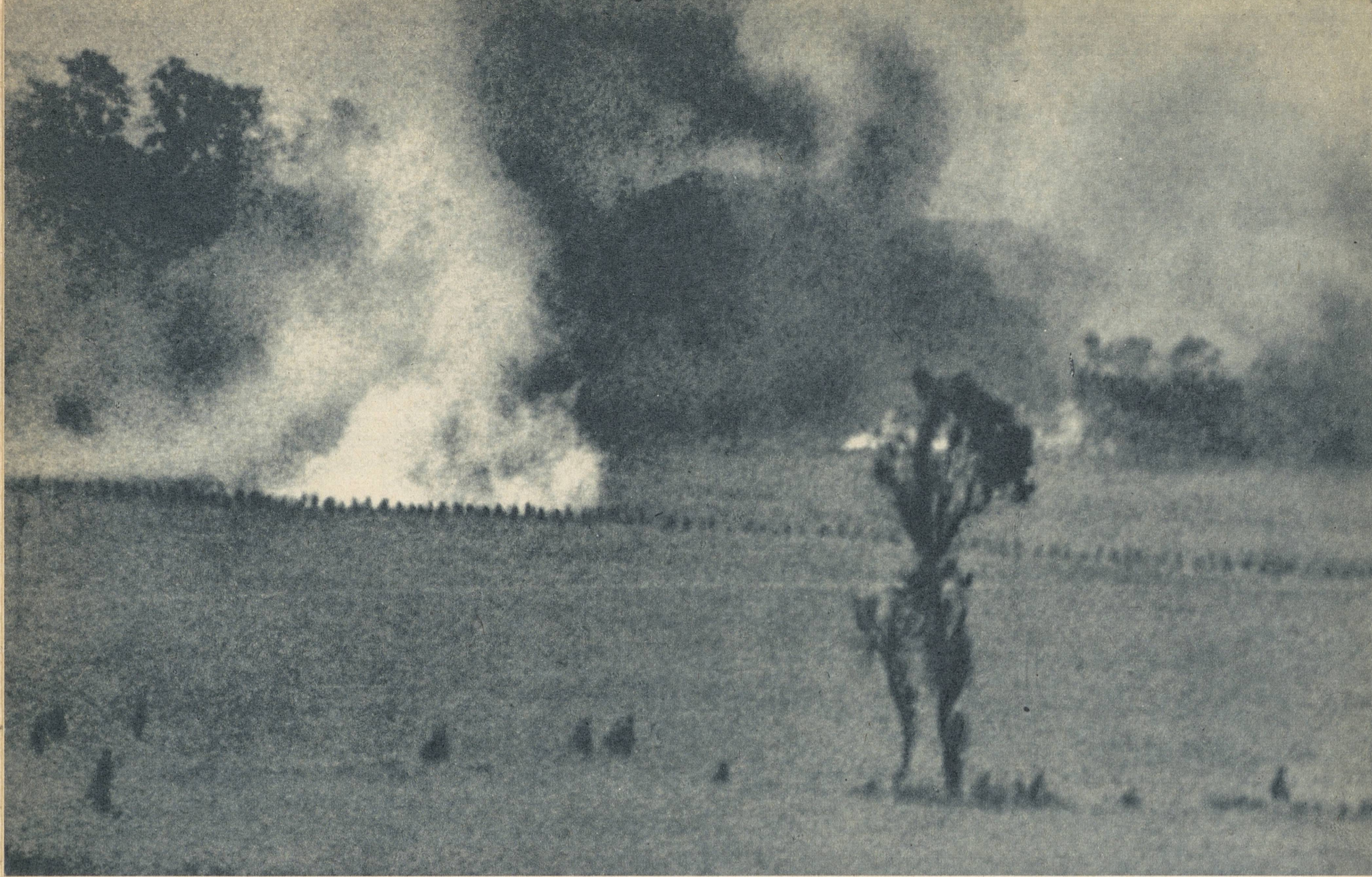
I Zeiss Ikon AG.s fabrikker er
kravet om presisjon blitt en lov
for hele kamerafabrikasjonen. I
CONTAX, småfilmkameraet
med innbygd eksponerings- og
avstandsmåler, kommer denne
ansvarsbevisste produksjon best
til uttrykk. Zeiss Ikon presisjon
er en garanti for kameraer med
toppytelse — alltid rede til
innsats!

ZEISS IKON AG, DRESDEN

**ZEISS
IKON**

INFORMER DEM NU, KJØP I FREDSTID
SKARPMOEN & CO., DRONNINGENS GATE 36, OSLO

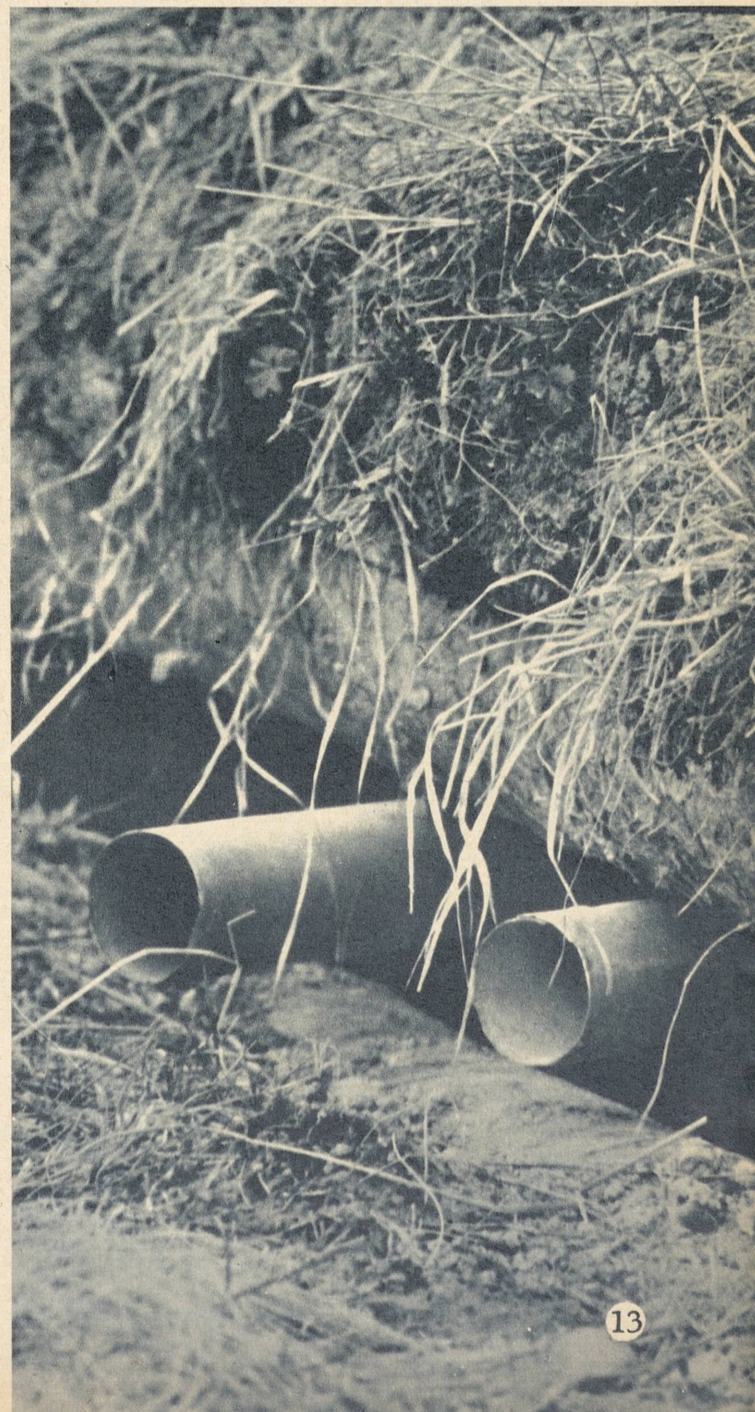
Voldsom utforskning: Et blikk foran en stilling på østfronten, som „Signal“ beretter om for første gang

En slik stilling kan være inntil 50 kilometer dyp eller enda dypere. Dens enkeltinndeling retter seg selvfølgelig etter terrengets og taktikkens stedlige krav. Men en kan prinsipielt si at helt fra piggrådsperringen og de første skyttergraver og til bakover i området, hvor det sivile liv igjen setter inn, har en kjempende hær allsidige apparat slått seg ned, og er fullstendig rettet mot det ene mål, nemlig å skade den framstormende fiende så alvorlig som vel mulig. En slik stilling skjuler noe som sann-

synligvis er fullstendig nytt i krigshistorien: den omfattende forsyning av troppene fra kampområdets landbruk og industri. — alt med egne krefter. Mens altså ploegen går i de bakerste stillinger, øker krigen i de forreste linjer, og det foretas stadig nye støttrupforetagender, og mange ganger også omfangsrrike utforskninger, forberedt med artilleri, over ingenmannsland fram til fienden. Bildet ovenfor viser det øyeblikk da en støttrupp rykker fram i ingenmannsland etter sterk ildforberedelse

Et par skyttergraver og hva de skjuler

Sovjetrussernes stort anlagte vinteroffensiv på østfronten har ikke nådd sitt mål, nemlig å bryte igjennom og spre den tyske fronten. De tyske tropper dro inn i vel forberedte sterke stillinger, idet de stadig tilføyde motstanderen de alvorligste tap. Denne kampmetode skaffet tyskerne den planlagte forkortelse av fronten på selvvalgte taktisk fortrinlige posisjoner — men ga sovjetrusserne en hard årelating og som sluttresultat et ugunstig, øde kampområde. „Signal“-krigs-korrespondenten Artur Grimm viser for første gang noen fotos fra det hemmelighetsfulle og merkvverdige stillingssystem, som er tilpasset landskapets karakter likeså vel som den egenartede troppe- og krigføring i de vidstrakte områder i øst

Bak forreste piggrådsperring: Krigføringen ut fra forsvarsstillinger krever ofte meget mer av den enkelte grenader enn en offensiv. For det er lettere å kjempe, når panservognene i forvegen har ryddet opp og fienden ikke lenger holder stand. Men her er hver eneste post stilt umiddelbart overfor det første sammenstøtet med den framstormende fiende. Hele kamparsnittets

sikkerhet er for en stor del avhengig av hans oppmerksomhet og virkekraft. (Bildet ovenfor). Speidertropper er stadig underveis for å utforske stillingen hos fienden. Fotoet nedenunder viser en slik speidertropp, som lynrapt farer over en veg, som fienden har overblikk over, og som fører fram til de forreste tyske stillinger og ut i ingenmannsland.

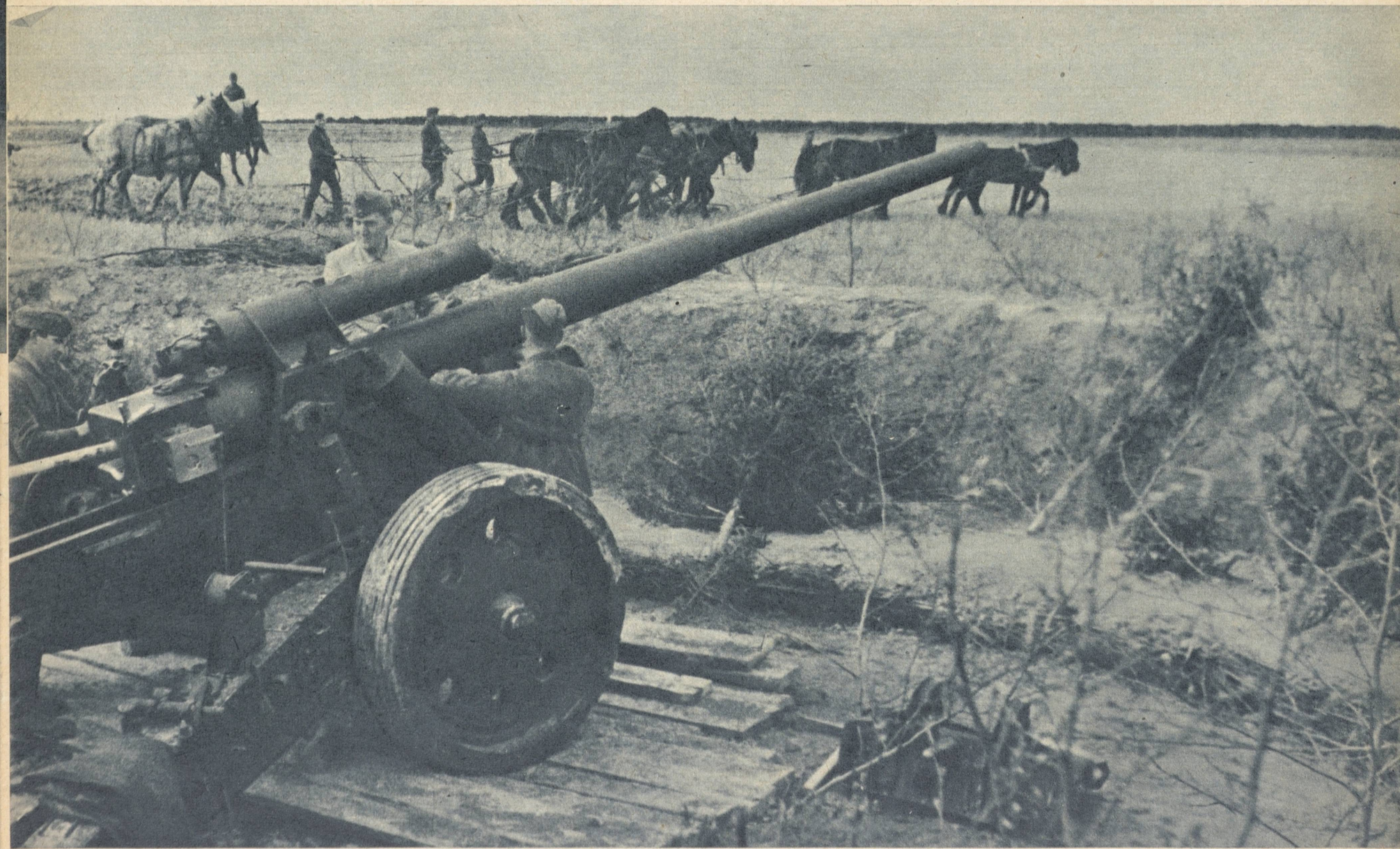
En armé ernærer seg selv

Disse to fotoene lar framfor alt den samlede stillings vidstrakte anlegg komme tydelig fram. Den uinnviede lar seg bedra av en tilsynelatende svak besetning. Men overalt i den lett bølgede jorden holder det til soldater og våpen. (Bildet ovenfor).

Mellom de tunge kanoners stillinger fører imidlertid (bildet nedenunder) tyske soldater plogen over åkrene. Den rike høsten i dette fruktbare område kommer arméen til gode
 PK-fotos: Krigskorrespondent Grimm.(6), krigskorrespondent Rudicke (1)

Ved høydedrags-relieffet undersøker en kommanderende general planen for det neste framstøt ut fra stillingen. Fiendtlige angrep blir mest mulig knekket alt mens de stilles opp

Lengre bak blir nye bunkere for reserver av tropper, hester, materiell, ammunisjon, våpen og levnetsmidler bygd ned i jorden. Riktige små byer, som ingen fiende kan oppdage, er oppstått på denne måten

Men fra heimen ruller det uavbrutt forsterkninger. Først her blir nettopp det tydelig, som på en så gåtefull måte er skjult i de forreste soner — denne frontens sanne styrke

SLETT IKKE SÅ GALT!

Beretning fra en europeisk stat, som engang var fullstendig bolsjevisert

„Signal“ brakte i forrige nummer en beretning om en europeisk stats suksessive oppsuging i Sovjetunionen. Den aksjonen begynte helt uskyldig. Det ble avsluttet en pakt. Støttepunkt ble besatt, en høflig herre fra Moskva ga gode råd. Under påskudd av valg ble det, etterat hær og politi var ryddet av veien, satt i funksjon et kommunistisk parlament, som besluttet landets innlemmelse i Sovjetunionen, avskaffet privateiendom og opphevet all orden. Forfatteren, PK-krigskorrespondent Hubert Neumann, har selv snakket med mange vitner til de dramatiske begivenheter. Her følger så slutten på beretningen, som forteller om skjebnekapitelet i et folks historie, som hadde stolt på Moskva.

II. DEL.

I seksti dager — siden avslutningen av militærforbundet med Sovjetunionen — hadde landet mistet sit vanlige fysiognomi.

No fikk man øynene opp for at man systematisk var blitt berøvet for alt som satte kulør på livet. Idealer, følelser, lengsler og oppgaver, det jordiske livs evige impulser, ble under den leninistiske praksis fullstendig utvisket. Bare når man lukket døren etter seg heime hos seg selv, unnslap man denne atmosfære.

Hr. A. var innehaver av en skotøy-butikk med to utstillingsvinduer. Da han var utlært, hadde han begynt med et eget verksted, hans kone brakte det reparerte skotøy tilbake til kundene. Da han var netthendt og gjorde et godt arbeid, fikk han etter hvert noen bestillinger på sko etter mål. De falt i kundenes smak og gjorde ham kjent i det strøk han bodde. Han skjøttet om sine kunder, nøyde seg med en lav fortjeneste og så gikk det langsomt, men sikkert framover. Han tok inn en svenn, etter hvert to til, fortjenesten ble omsatt i bedre verktøy, og no var han ovenpå. Etter femogtyve års arbeid satt det åtte svenner og læregutter i hans lille skofabrikk og hamret og sydde. I butikken hadde han to damer til å ekspedere kundene. Disse fordelte seg over hele provinsen.

Tre dager etter lovens forkynnelse kom det to menn inn i butikken hans. Den ene hadde en dokumentmappe under armen, den andre hadde en flekkete dress på seg og en sjomannslue på hodet. Mannen med dokumentmappen tok fram et maskinskrevet ark.

Nasjonalisert ...

„Ved forføyning av folkekommissariatet for næringslivet er Deres bedrift blitt nasjonalisert“, sa han. „Den går med alt levende og materielt inventar samt alle tilgodehavender over i det arbeidende folks besittelse. Om forhåndne ubetalte regninger blir anerkjent eller betraktet som Deres private gjeld, vil De få beskjed om når bøkene er revidert. De kan gå med en gang. Denne her“ — han pekte på sin ledsager med sjomannsluen — „er kamerat Z., bedriftens nye røde direktør.“

Hr. A. var først helt målløs av forbauselse. „Men det kan dog ikke stemme“, fikk han endelig fram. „Jeg er dog ingen kapitalist, jeg har jo selv opparbeidet min forretning, jeg er skomaker av fag — og folkekommissæren har jo erklært at rettmessig ervervet eiendom ikke vil bli antastet — vær så god å undersøke det, min forretning er ervervet på lovmessig måte, hvert øre —“

„Ikke så mye overflødig prat“, svarte den fremmede med dokumentmappen. „De beskjeftiger i alt 10 arbeidere. Alt så er De en utbytter.“

En time seinere sto hr. A. ute på gaten og betraktet sin butikk. Den nesten femtiårige mann så ut som om han kunde bli rammet av slag i neste øyeblikk.

Det som var hendt ham, skjedde med tusenvis av folk i alle byer. Optimistenes håp om at bolsjevikene vilde anvende begrepet „den besittende klasse“ bare på de store kapitalister, var ikke gått i oppfyllelse. Foruten bankene, fabrikkene, rederiene og de store handelshusene, fratok man innehaverne av levnetsmiddelbutikker,

Det dreide seg om utsjaltingen av de borgerlige og middelstanden, de som hittil hadde vært statens støtter. Men også de som tilhørte den arbeidende klasse, mistet sine sparepenger. Etter at man allerede lengere tid tilbake hadde sperret bank- og sparekontoene, utstedte folkekommissærenes råd overraskende en forordning, som satte samtlige pengesedler i landets egen valuta — ved siden av denne gjaldt også rubelen — ut av kurs. En omveksling fant ikke sted.

Hr. A. bebodde sammen med sin hustru og to sønner en fire-værelers leilighet. Da han i radioen hørte at beslagleggelsen av huseiendommene vilde gjøre slutt på leieågeren og „innlede en sosial ordning av boligspørsmålet“ skjønte han at også det siste han hadde, vilde gå tapt.

Hans skepsis var berettiget. Den nye ordning besto i innføringen av den alminnelige bolsjevikiske leielov. Prinsipielt ble det boligrom enhver statsborger kunde ha, innskrenket til 9 kvadratmeter pluss 2 kvadratmeter ytre-rom. Den som vil disponere over mer enn denne „norm“ — et værelse på 3 ganger 3 meter — ble ikke hindret i det, han måtte bare betale en høyere leie. For politiske funksjonærer og tekniske spesialister samt for folk som tilhørte det offentlige, kunde de stedlige eksekutivkomiteer, de tidligere kommuneforvaltninger, tillate unntagelser.

Da hr. A. tilhørte „de før velstående“, og heller ikke ble regnet til „kroppsarbeider av proletarisk herkomst“, skjønt han jo var skomaker og hans far hadde drevet det samme yrke, og han således ikke kunde få sin bolig betegnet som norm — måtte han altså flytte. Hans fire-værelses leilighet var med alle bi-rom 92 kvadratmeter stor. Det tilkom ham og hans kone og de to

tekstilfirmaer, drogerier, restauranter, kinoer, møbelspedisjonsfirmaer osv. deres forretninger, så snart de bare beskjeftiget en håndfull funksjonærer. Alt dette foregikk riktignok ikke etter en fast plan, men svært vilkårlig; mange firmaer ble „nasjonalisert“ både to og tre ganger, da de enkelte folkekommissariater innbyrdes stred om de framtidige eiendomsrettigheter. I felles aksjon bemektiget de seg hus- og grunneiendommene. Også her forble hypoteket som privat forbindtlighet i debitorens hender, men da også den som hadde utlånt pengene mistet sin formue. Heftet husbesitteren også tor hypoteksummen overfor staten. Man visste at han aldri vilde kunne betale den, men gjeldsdokumentet var jo godt å ha som et utpresningsmiddel i framtiden.

For å kvele den oppdukkende medlitenhet med de „før velstående“ som de ble kalt med et slagord, ble bolsjeviseringen av næringslivet ledsaget av en agitasjonsbølge mot de „lumske folkeformuens skadedyr“. Milis foretok husundersøkelse hos forretningsfolk, og når de fant kontante penger hos dem, så sto det i avisene at man etter var kommet over „undeislag av driftskapital“. Mot vedkommende forretningsfolk ble der så reist anklage.

Fratatt sparepengene

sønner imidlertid bare 36 kvadratmeter boligrom og 8 kvadratmeter ytre rom, i alt 44 kvadratmeter, som ble beregnet med 1 rubel pr. kvadratmeter. De overskvte 48 kvadratmeter kostet imidlertid det firedobbelte, 4 rubler pr. kvadratmeter, i alt altså 192 rubler. Med de ovenfor nevnte 44 rubler, kom leiligheten på i alt 236 rubler.

Ingen av de før velstående kunde betale slike beløp. For de hadde ifølge arbeidskontorets opplysning bare den mulighet å få beskjeftigelse som ulærte arbeidere, da de som „tidligere utbyttere“ ikke kunde gå inn i noen fagforening. Ulærte arbeidere tjente etter den i mellomtiden fastsatte lønnsordning gjennomsnittlig 150 rubler i måneden. (Men også de borgerlige spesialister som man hadde latt beholde sine stillinger, fordi man hadde bruk for dem, læger, lærere, ingeniører, vitenskapsmenn og embetsmenn, ble satt ned i en lavere lønnsklasse enn foreskrevet i tariffen; således fikk en konstruktør i en elektrofabrikk 300 rubler, akkurat det samme som en sjåfør.)

Tallrike husholdninger oppløstes. Møbler, tepper, sølvsaker, bilder og porselen solgtes til spottpreis til de nasjonaliserte antikvitetsbutikker, da deres eiere ikke en gang hadde penger til å betale møbeltransporten.

De leiligheter som no ble ledige etter det tidligere bursjoasi, ble besatt av den stadige strøm av mennesker som rykket inn fra øst, instruktører, kommissærer og offiserer i sovjetarmeen.

„Jordreform“

Blant landets bønder hadde det aldri vært noen kommunistiske celler. De hadde mer eller mindre gode jordeiendommer og etter som omstendighetene tillot det, hadde de innstilt seg på fedrift

eller korn- og potetavl. For det meste dreide det seg om middelstore bondegårder på mellom 20 og 50 hektar, det var også et betraktelig antall mindre gårder. Videre eksisterte det i hver provins noen latifundier på mer enn 1000 hektar.

Bolsjevikene visste av erfaring at de i de agrariske områder vilde støte på den mest ukontrollbare opposisjon. Derfor hadde de aldri forsømt noen anledning til høyt å forsikre at det ikke var tale om å innføre kollektiv- eller kolchossystemet i landet, „hvis da ikke hver bonde selv måtte ønske det.“

Framfor alt vilde man dempe sjokkvirkningen av ekspropriasjonsloven. „Agitprop-kolonner“ som under anførsel av russere dukket opp i landsbyene, forklarte bondene at det bare dreide seg om en „jordreform“ som var nødvendig for å skaffe jord til småbruk under 10 hektar. Dessuten vilde regjeringen sette ut nybyggere for å „utvide den sosialistiske stats ernæringsbasis.“

I overensstemmelse hermed ble det bestemt at bare de gårdsbruk som omfattet mer enn 30 hektar, vilde bli nasjonalisert. Ved denne meddelelse dempet man sjokket, for 30 hektar var, når de ble fornuftig dyrket, enno å regne som et sunt eksistensgrunnlag. Og eierne av de store godser hadde jo allikevel ikke ventet å bli skånet. Samtidig utløste man en viss positiv tendens hos småbrukerne, idet man stilte dem i utsikt uten utgift å få mer jord, likeså hos jordarbeiderne der meldte seg som nybyggere.

Det hører til den bolsjevikiske agitasjons prinsipper så vidt mulig å komme med de enkelte befolkningsgruppers belastninger i små doser. Etter at bondene var kommet over sin første forskrekkelse, dukket nasjonaliseringskommissjonene opp. Deres virksomhet førte til nye overraskelser.

Om man hittil hadde regnet med at den „statlige jordreserve“ — altså det framtidige nybyggerland — overveiende vilde bli tatt fra de beslaglagte store gods, så viste det seg no, at disse uten unntagelse ble forvandlet til „sovchoser“, dvs. statsgodser. De ble ikke antastet, den eneste forandring besto i at det kom en rød direktør i stedet for den tidligere grunnesitter.

Og endelig måtte de bønder, som måtte avgi noen hektar jord, konstatere at man ikke skar vekk disse jordstykker etter fornuftige agrariske synspunkter, men der hvor tapet var mest følelig for dem. Feopdreterer mistet det verdifulleste beite, allikevel var han pliktig til ikke å forminske kreaturbesetningen.

Fra andre tok man vekk den jord som lå i nærheten av deres gårder. De beholdt bare jordstykker som lå langt fra hinannen og som ikke lenger dannet en rentabel sammenheng.

Andre igjen fratok man de beste hveteåkrer, just de som var grunnlaget for hele gårdsbrukets eksistens.

I mange tilfelle lå hensikten og despotiet klart i dagen. Således eksproprierer man ofte jordstykker hvor det sto låver, for så å ta disse i bruk til lager for sovchosene.

Nybyggerne ble tildelt jordstykker på 10 til 12 hektar. De fleste av dem som hadde meldt seg, framfor alt erfarne landarbeidere, trakk seg tilbake da de så at man bare vilde gi dem de dårligste arealer av den beslaglagte jord. Andre som slo til, mistet lysten da de etter måneders forløp enno ventet forgjeves på den lovede kreditt for husbygg og maskinkjøp.

Sovjetrusserne angriper. Mellom de framrullende panservogner ligger den fiendtlige artilleriild. Panservognene har i oppdrag å oppfange støtet

STEPPEBRANN

Panservogner bryter igjennom en ildvegg

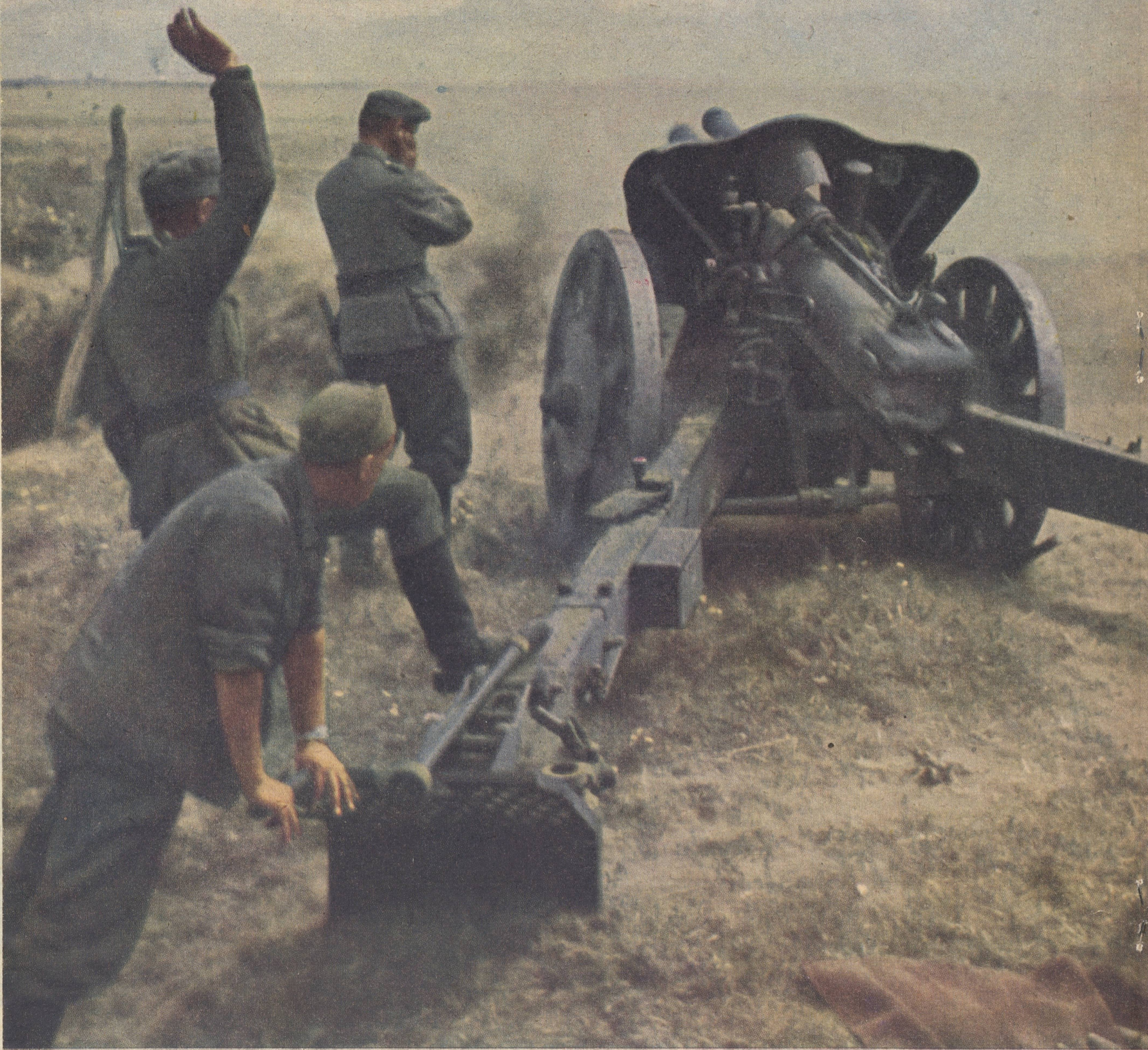

Steppen brenner. Steppevinden driver ilden på bred front mot panservognene. Det er nødvendig å fatte hurtige beslutninger. Skal en vike unna ilden?

Med full gass gjennom ilden til angrep. Panservognene har funnet det smaleste sted i steppebrannen og ruller fram til angrep.

PK-fotos: Krigskorrespondent Artur Grimm

Kamerat artilleri

Meld av til bataljonen at kompaniet ber om artilleri-understøttelse, god iakttagelse mulig her hos meg!" Grenaderene kom ikke lenger fram ved randen av en dalsenkning, da det ble stilt op til angrep for forbedring av stillingen. Artilleriforberedelsen hadde ikke fått tilstrekkelig tak på bondegården

i dalbunnen, som en til å begynne med ikke hadde noen utsikt over. Det dreide seg om et ørlite utsnitt av den kjempe-messige front mot sovjetrusserne, om det, som blir betegnet som "stedlig kampvirksomhet". Men for grenaderene er det den store krigen selv, denne soldatmessige innsats av liv og krefter.

Etter innskytningen går batteriet over til det tilintetgjørende ildslag. . .

De ligger fast, sterk ildgivning slår dem i møte fra bondegården, som bolsjevikene har bygd ut til støttepunkt, og med håndvåpen kan ilden ikke holdes nede. Godt kamuflert sitter motstanderne fast der. Grenaderene graver seg beskyttelseshull, og kompanisjefen forlanger understøttelse av de

gode kamerater, artilleriet. Artilleriutviksmannen er travet framover, til slutt krøp han, nå ligger han ved siden av kompanisjefen. Forbindelsen er opprettet, batteriet åpner ilden.

PK-fotos: Krigskorrespondentene Scheffler, Artur Grimm, Knödler

... blodrøde flammer slår opp av den bondegården, som sovjetrusserne bygde ut til støttepunkt i dalsenkningen

... fangør blir sendt bakover, grenaderenes og artilleriets fanger

Soldatmåltidets hovedbestanddeler. Enhver soldatkokk må også kunne tilberede et velsmakende måltid av de enkleste grunnstoff, som poteter, rug, kjøtt, fisk og soja

Også det må læres! Oppskjæring av kjøtt og grønnsaker etter alle kokekunstens regler

Over åpen ild. Det oppskårne kjøtt blir ristet og stekt i stekepannen, før det kommer i suppegryten. Derved beholder det sitt fulle eggehviteinnhold. Kokkene lærer å komme ut av det med de primitivste midler, så de kan greie alle frontens fordringer

I kokeskolens kjøkkenhage vokser alle matnyttige vekster. Den riktige bruk av dem sikrer den nødvendige, avvekslingsrike smak og matens riktige vitamininnhold

PK-fotos : Krigskorrespondent Baas

Soldater lærer å lage mat

„Signal“ besøker en militær-kokeskole

Prøysserkongen Fredrik den stores ord: „Forberedelsen til slaget begynner i soldatens mage“, skjuler en dyp sannhet. Siden den tiden har en derfor helt bevisst viet soldatens ernæring spesiell oppmerksomhet. Da så krigen begynte, beskjeftiget sågar vitenskapen seg med soldatkjøkkenets problem, og i tallrike militær-kokeskoler blir no dens seineste erfaringer utnyttet. Her utdannes kokker for fronten, så de til enhver tid og overalt kan skaffe sine kjempende kamerater ei nærende og kraftig måltid

Slett ikke sa galt!

Fortsatt fra side 18

Den tredje gruppe, som var kommet fra byene, slo seg ned på gårdene til de bønder hvis jord de seinere skulde drive. Men også de fleste av disse ga opp da driftskapitalen stadig lot vente på seg.

Et nytt slagord: „Artelisering“

Enno eksisterte frisørsalongene, bakeriene, tobakkshandlerne, slakterne, kort sagt de fleste små håndverksbedrifter med en, to eller tre mann som personale. De var enno ikke kommet inn under nasjonaliseringsstatuttene. Etter at de store bedrifter var blitt likvidert, dannet de no den øverste grense for privateiendom, de representerte en velstand som var i strid med det bolsjevikiske nivå. Imidlertid våget man ikke å diffamere innehaverne som bursjoer eller kapitalister, da det var for mange av dem.

Så ble det plutselig forklart i avisene at disse småbesittere av den borgerlige klassestat var blitt trengt inn i en foraktelig funksjon uten at de hadde merket det. De etterliknet kapitalistiske skikker og metoder uten å være kapitalister. Det var deres plikt å kaste disse lenker fra seg og så sammen med sine kamerater, sitt personale, å anta den sosialistiske bedriftsform, den såkalte „artel“.

Det varte ikke lenge før organisasjonenes trykk, bak hvilken faren for boikott lurte, tvang fram „arteliserings“ gjennomføring. Det lød ganske enkelt: den hittilværende besitter avga en erklæring til en komité i næringslivskommisariatet om at han forvandle sin butikk, verksted og innredning til en „artel“, hvorved hans tidligere personale ble medeiere. I tilfelle av at han døde, tilfalt bedriften staten. Den hittilværende eier og hans medhjelpere, hans artelkamerater, skulde fra no av ha de samme inntekter.

Dette forslag ble til å begynne med gunstig opptatt av de underordnede, da man derved hadde i utsikt å få høyere lønn. I virkeligheten viste det seg at det no begynte å gå nedover med småbedriftene, for det avgjørende motiv for deres eksistens, nemlig innehaverens initiativ, med hans personlige ærgjerrighet og håp om å komme videre, hans arbeid for sine barn og sin egen sorgløse alderdom, alt dette falt no bort. Den tidligere sjef mistet interessen, de underordnede så no absolutt ingen grunn til å vise større arbeidsvilje. Artelkameratenes likeberettigelse besto nemlig bare i den risiko at deres høyeste inntekt var begrenset oppad ved tariff. Således måtte ingen frisør tjene mer enn 350 rubler, de overskytende beløp tilfalt staten.

Det siste en hadde: livet

Menneskenes ansikter ble til masker, de hyklet likegyldighet fordi frykten grep om seg.

Det var frykten for det verste. De „før velstående“ hadde i løpet av kort tid mistet alt de hadde, fruktene av deres arbeid, utsikten til en behagelig livsaften, familiens samhold, den alminnelige aktelse, og de andre som no med stolthet måtte kalle seg proletarer,

følte også skuffelsen i seg. De hadde trodd at den bolsjevikiske stat vilde skaffe dem den velstand som de før hadde misunt de velstående. No mistet de også den illusjon kanskje en gang å kunne bli rike. De ble klar over at Stalins „sosialisme“ gikk ut på å gjøre det klart for massen at den var lykkeligst i den totale armod.

Framtidsutsiktene ble stadig mørkere. Livet var alt det man hadde igjen. Det var det eneste man kunde kalle sitt.

Men hvordan måtte man ta vare på livet? Var ikke sågar fjortenåringer blitt arrestert fordi de hadde sunget den tidligere nasjonalsang istedenfor Internasjonalen? Ingen visste hvor de hemmelighetsfullt opptredende kommissærer hadde brakt dem hen, ikke en gang foreldrene. Og hadde man ikke deportert folkekommissæren for innenriksministeriet, den tidligere parlamentariske representant for splittelsespertiet til Sibir på grunn av „hans særlig skadelige virksomhet“? Stemte det at han i et plutselig anfall av ansvarsfølelse hadde motsatt seg å sende 30 000 arbeidere bak Ural, fordi industrien der borte trengte dem? Og var ikke også den tidligere statspresident forsvunnet etter at han angivelig hadde tiltrådt en studiereise gjennom Sovjetunionen?

Man hadde her alt ikke lenger gjort seg noen forhåpninger om noengang å høre noe fra dem som sovjetrusserne hadde slept ut av dette landet...

I avisene ble det ved passende anledninger stadig henvist til „sovjetstyrets demokratiske karakter“. Som bevis på dette henviste man til at man ikke hadde antastet tros- og religionsfriheten.

Det stemte for så vidt. Ingen kirke var blitt lukket, men skatteprosenten for de religiøse menigheter var de høyeste som fantes, og på grunn av den alminnelige pengemangel var det ikke mulig å kunne betale skattene. Allerede etter få måneders forløp gikk noen kirker over i statens besittelse på grunn av skatterestanser. Videre var det ved høye straffer forbudt „å øve innflytelse på de mindreårige i religiøs henseende“. Det ble således ikke gitt religionsundervisning lenger. Derimot oversvømmet gudløshetspropagandaen skolene, og barna måtte delta i demonstrasjoner, i hvilke de kristelige symboler ble bespottet som i et karnevalsopptog.

Synagogene falt forresten ikke inn under den alminnelige beskatning av kirken. De gjaldt som „organer for jødernes nasjonale minoritet“, og var derfor skattefrie.

Utviklingen kunde ikke stanses. Forskremt og mistroisk selv mot den tidligere beste venn, uten tillit til skjebnen, steg de menneskelige egenskaper fram som i flertusenårig oppdragsarbeid var mildnet og undertrykt. De primitive instinkter kom til syne. Menneskene ble falske, griske og onde. Man hadde ikke bruk for morai lenger.

Men de svømte med i den store, røde strøm, og de følte en dyp bitterhet når de tenkte på dem som var hinsides grensene og som en gang, akkurat som dem selv, hadde vært av den mening, at „bolsjevismen kanskje ikke var så gal likevel“.

SLUTT

En énarmet maler øver seg som dekorasjonsmaler

Og no med paletten

Krigsinvalider blir omskolet

Mesterskolen for det tyske håndverk i Berlin gir krigsinvalider, som ikke lenger kan arbeide hardt, en legemlig mindre anstrengende virksomhet innen rammen av deres yrke. Den som f. eks. ikke lenger kan stå på stigen og føre den tunge malerkosten, vil for framtiden med lette strøk kunne ta fatt på scenebilder, andre dekorasjoner, skriffter og liknende

En steinhogger former no alabast

Og han lager scenemodeller

Agfa

ET BEGREP
for fotografisk
KVALITETSARBEIDE

Olympia

KONTORSKRIVEMASKINER
REISESKRIVEMASKINER

OLYMPIA skrivemaskiner er fremstillet av
Olympia Büromaschinenwerke AG., Erfurt

Generalagentur for Norge:

G. A. GJESSING & Co. A/S., OSLO

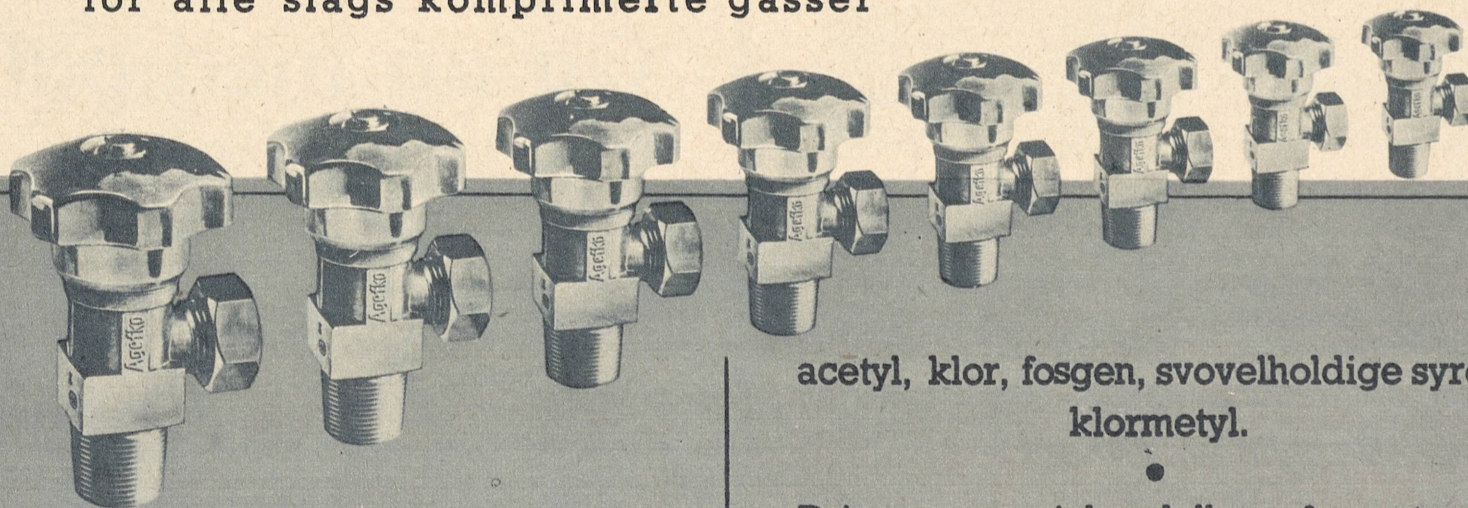
Olympia salgssteder i Amsterdam, Belgrad, Budapest,
Bukarest, København, Madrid, Paris, Rio de Janeiro, Stock-
holm, Zagreb. Olympia agenturer i alle verdens storbyer.

12.113

Stålflasker-Ventiler

Gjennomgangsventiler - Hjørneventiler

for alle slags komprimerte gasser

som kullsyre, surstoff, kvelstoff, edel-
gasser, pressluft, vannstoff, ammoniak,

acetyl, klor, fosgen, svovelholdige syrer,
klormetyl.

Drivgass-spesialmodeller for største
ytelser, med kokegass, generatorgass,
Methan, Propan, Butan.

KOHLensäURE-INDUSTRIE

AKTIENGESELLSCHAFT

ABTEILUNG VENTIL-FABRIK · BERLIN W 62

50 års praksis Beste verkstedsarbeid og hensiktsmessigste konstruksjoner garanterer størst mulig sikkerhet og billighet i drift for et hvert formål.

Et nasjonalsosialistisk „slagord“:

SOSIALISME OMSATT I HANDLING

... og et par ord til Beveridge-planen

„Beveridge-planer“ er blitt mote i de angloamerikanske land. I likhet med det engelske moderland har de britiske dominions beskjeftiget seg med liknende forslag, og i mars i år bekjentgjorde endog president Roosevelt for kongressen en amerikansk Beveridge-plan. Bortsett fra at det synes eiendommelig når slike planer dukker opp akkurat i krigstider, så er deres realisering etter krigen enno ikke engang besluttet. Overfor disse står 60-års historisk utvikling av sosialismen i Tyskland

For ca. to år siden var den engelske regjering av den oppfatning at man måtte love folket sosial sikkerhet for etterkrigstiden forat det no kan være parat til å holdē ut. Nasjonaløkonomen Sir William Beveridge fikk derfor i oppdrag å utarbeide en „plan for Englands sosiale sikkerhet“. Etter halvannet år, i desember 1942, la han fram den såkalte „Beveridge-plan“ som med fanfærer ble gjort bekjent for verdens offentlighet. Allerede to måneder seinere, i underhusdebatten fra 16. til 18. februar 1943 nektet den engelske regjering dog å gi folket noe løfte om Beveridge-planens seinere gjennomførelse. Avvisningen ble vesentlig begrunnet med at planens utgifter var „gigantiske“ og at de penger som etter krigen står til rådighet, trenges til andre oppgaver.

Det er betegnende for den engelske sosialpolitikks lave nivå at befolkningen setter hele sitt håp til Beveridge-planen, enskjønt den ikke engang fyller nutidens minimumskrav til sosial trygghet. Mister Beveridge vil nemlig av en almen sosialtrygd la utbetale enhver arbeidende englander, når han er syk, gammel eller arbeidsløs et ensartet eksistensminimum som skal utgjøre 24 shilling for enkeltpersoner og 40 shilling for ektepar pr. uke. Av disse summer måtte da samtlige husholdningsutgifter, klær, leie etc. bestrides. Men bare et pund kjøtt koster i England ca. 3 shilling.

Utgiftene ved denne sosialtrygd vil Beveridge for ca. en fjerdedels vedkommende la staten bære. Resten faller på arbeidsgivere og trygdede, av hvilke hver enkelt vil måtte betale 4.25 shilling pr. uke i premie.

For de forskjellige grener av sosialtrygden gir en sammenlikning mellom de tyske og engelske forhold følgende bilde:

Sykestrygd

Beveridge-planen

Beveridge-planens alminnelige sosialtrygd skal i sykdomstilfelle yte en understøttelse i form av ovennevnte eksistensminimum. En „helsetjeneste“ skal derimot stå for selve sykebehandlingen. Ved et trygdededlems død ytes der et bidrag til begravningsutgiftene. — Mister Beveridge vil dermed avløse de mangfoldige sykestrygder som eksisterer i dag i England, som bare omfatter enkelte deler av befolkningen og innskrenker seg til minimale finansielle understøttelser.

Tysk virkelighet

Allerede i 1883 skapte Bismarck „sykestrygdloven“ som obligatorisk gjør arbeider og funksjonær til medlemmer av en sykekasse.

Denne lov er i mellomtiden flere ganger blitt utvidet og revidert. I dag står den tyske sykestrygds ytelse fremst i hele verden. Over 60 millioner mennesker — inklusive tallet på de medtrygdede familiemedlemmer — er i Tyskland obligatorisk sykestrygdet. Resten av folket lever i så gode finansielle forhold at de ikke er trygdepliktige. Sykestrygdens årlige inntekter og utgifter utgjør langt mer enn en milliard. Medlemsbidragene retter seg etter de trygdedes inntekter. De betales med en tredjedel av arbeideren og to tredjedeler av arbeidsgiveren.

Den tyske sykestrygd byr enhver syk hundre prosents sikkerhet mot finansiell nød og bekymring. Om sykdommen varer uker, måneder eller år, er helt likegyldig, den syke får så lenge den varer en tilstrekkelig understøttelse. Dessuten bærer sykekassen alle utgifter til læge- og spesialistbehandling, medisiner, pleiepersonale, syke-

Meningen med alt sosialistisk virke er den sunne familie

hus, operasjoner, røntgenfotos etc., men også sanatorier, kurbad og rekonvalesenstheimer står til rådighet for den syke. I tilfelle av død får de pårørende i regelen godtgjort begravningsutgiftene.

Helsepleie

Beveridge-planen

Mister Beveridge er av den mening at enhver statsborger må ha rett til gratis ytelse for å unngå og for å helbrede sykdommer. Han uttaler dog at planleggelsen av en slik „helsetjeneste“ ikke faller innenfor rammen av hans arbeidsfelt. Det dreier seg der om finansielle problemer som han ikke er kalt til å løse.

Tysk virkelighet

Oppgavene til den av Mister Beveridge bare skisserte „helsetjeneste“ utføres i Tyskland av sykestrygden. Dessuten eksisterer der imidlertid tallrike, i England ukjente tiltak som særlig

tar sikte på å bevare og fremme folkets helse. Således arbeider der i enhver større bedrift en eller flere bedriftslæger som overvåker arbeidernes og funksjonærenes sunnhetstilstand. Etter inngående undersøkelse avgir de sitt skjønn om hver nykomers fysiske yteevne, og dette skjønn er bestemmende for hvilken plass arbeideren skal settes på.

Fabrikkenes arbeids- og fritidsrom må i Tyskland fylle de mest moderne hygieniske krav, og fabrikkjøkkener leverer varme måltider for hvert arbeidsskift. I vaske- og baderom kan arbeiderne bade og forfriske seg.

Mange store fabrikker rår over egne barnehager, mødrehvilesteder og alminnelige ferieheime, og der er med statsunderstøttelse og etter statsoppdrag reist rommelige boligkolonier.

For kvinner og ungdom er der forskjellige særbestemmelser som skal beskytte dem under deres arbeid mot sunnhetsskader. Nattarbeid er f. eks. uten unntagelse forbudt for dem. Barn under 14 år kan i Tyskland prinsipielt ikke settes til industrielt arbeid.

Mødrevern

Beveridge-planen

Den eneste understøttelse England i dag yter vordende mødre, består i et bidrag på 40 shilling, som ikke engang dekker barselutgiftene. Mister Beveridge vil derimot gi alle gifte kvinner, enten de er i arbeid eller ikke, et barselbidrag på 4 pund sterling, så vel som fri læge- og fødselshjelp. Arbeidende kvinner skal dessuten i 13 uker ha en understøttelse med 36 shilling pr. uke, under den forutsetning at de ikke arbeider i denne tid. Et arbeidsforbud for kvinner, altså en tvang til å holde opp å arbeide i tiden før og etter nedkomsten regner mister Beveridge ikke med.

Tysk virkelighet

Begynnelsen til de tyske mødrevernbestemmelser går tilbake allerede til slutten av forrige århundre. I 1908 ble så vordende mødre fritatt for å arbeide 4 uker før og 6 uker etter nedkomsten. I 1927 ratifiserte Tyskland Washingtonmødrevernoverenskomsten og supplerte og utvidet den i løpet av det siste halvannet decennium med forskjellige ekstrabestemmelser som ytet de vordende og diegivende mødre en omfattende beskyttelse. I mai 1942 utstedte den tyske riksregjering „loven til vern om arbeidende mødre“, i hvilken de inntil da gjeldende bestemmelser ble tatt med i forbedret form. Den tyske mødrevernlov er enestående. Ikke ett land i verden har mødrevern-

Arbeidsløshetsstrygd

Beveridge-planen

Mister Beveridge anser det nødvendig også å berøre problemet med arbeidsløshetsstrygden, for han regner for etterkrigstiden atter med et stadig antall arbeidsløse i England av ca. 1.5 millioner. Hittil har der i England for de enkelte yrkesgrener eksistert atskilte og forskjellige trygdsystemer. Derved nyter yrker med et minimalt antall arbeidsløse betraktelige fordeler i forhold til andre som må forsørge mange arbeidsløse. Mister Beveridge planlegger no et ensartet trygdsystem hvor husmødre og selvstendige ikke har noe krav på understøttelse. Som understøttelsessats fastsettes et eksistensminimum som skal betales fra den fjerde dag etterat vedkommende er blitt arbeidsløs. Understøttelsens varighet er ubegrenset, men ved lengere arbeidsløshet skal det kunne forlanges at den arbeidsløse tar et omskoleringskursus og gjør arbeidstjeneste.

Tysk virkelighet

Den tyske arbeidsløshetsstrygd ble allerede i 1927 ved „loven om arbeidsformidling og arbeidsløshetsstrygd“ et enhetlig system. I september 1939 ble i Tyskland alle personer som står til rådighet for arbeidsinnsats erklært for berettiget til understøttelse i tilfelle av arbeidsløshet. Størrelsen av de tyske understøttelsessatser retter seg etter den inntekt vedkommende har hatt, er altså tilpasset hans levestandard. Allerede fra 1937 er den tyske understøttelse ubegrenset med hensyn til tid, den løper uten ventetid like etter inntrådt arbeidsløshet.

Bortsett fra disse lovbestemmelser til beskyttelse av de arbeidsløse, satte imidlertid Tyskland framfor alt hele sin kraft inn på å fjerne arbeidsløsheten overhodet. Den 30. september 1937 var alle arbeidere i Tyskland atter kommet med i arbeidsprosessen. Tallet på arbeidsløse var altså allerede da praktisk talt lik null.

bestemmelser som selv tilnærmedesvis kommer opp mot de tyske.

Loven forbyr beskjefteigelse av kvinner 6 uker før og 6 uker etter nedkomsten. For diegivende mødre økes tiden til 8 uker, ved for tidlige fødsler til 12 uker etter nedkomsten. Hele tiden får hun utbetalt sin regulære gjennomsnittsførtjeneste. Vordende og diegivende mødre kan ikke settes til tungt kroppslig arbeid, overtidsarbeid eller annet ekstraordinært arbeid. Etter arbeidets gjenopptagelse skal de diegivende mødre gis tilstrekkelig betalte diepauser. Spe- og småbarn blir om dagen passet av utlærte barnesøstre i store solfylte heimer. I hele svangerskapstiden til 4 måneder etter nedkomsten kan en arbeidende kvinne ikke oppsies — likegyldig av hvilken grunn.

Alderstrygd

Beveridge-planen

Mer enn en tredjedel av den engelske befolkning på over 65 år får i dag ingen som helst alderstrygd. Forøvrig gjelder for alle befolkningslag en trygdesats på 12.5 shilling pr. uke. Ved Beveridge-planen skal alderstrygden omfatte hele befolkningen med like innskudd og seinere også samme pensjon på 24 shilling pr. uke. Riktignok mener Mister Beveridge at det er nødvendig med en overgangstid på 20 år, til pensjonen kan betales fullt ut og til enhver, da England etter krigen må føre en sparsom finanspolitikk. Spørsmålet om når man tidligst kan få pen-

Ulykkestrygd

Beveridge-planen

Bortsett fra noen få særlig farlige arbeidsområder, som for gruver og steinbrudd, eksisterer der i England i dag ingen ulykkestrygd. Englands forsorg med henblikk på ulykkestilfelle er uttømt med noen bestemmelser som gjør det umulig for bedriftsledelsen å unndra seg sin erstatningsplikt. Arbeidsgiveren betaler den forulykkede i regelen en erstatning som knapt hjelper denne over den første tid han er arbeidsudyktig. For gjenopprettelsen av arbeidskraften etter ulykken blir der i England etter mr. Beveridges egne ord gjort „lite eller intet“. Derfor foreslår Beveridge i det minste en trygd for framtiden.

Tysk virkelighet

Allerede i 1884 skapte Bismarck den første „ulykkestrygdlov“ for industrien. I dag har nesten alle tyske bedrifter trygdeplikt, på et ganske lite fåtall nær, hvor der ikke er noen som helst fare for ulykker. Trygden omfatter også ulykker under vegs til og fra arbeidsplassen og yrkessykdommer. Tallet på de arbeidere i Tyskland som er trygdet mot ulykker, utgjør ca. 25 millioner. Trygdebidragene betales av arbeidsgiveren.

Ulykkestrygden dekker helt den forulykkedes pleie- og behandlingstgifter. Dessuten påtar trygden seg å innarbeide den forulykkede i hans yrke igjen eller om nødvendig omskolere ham til et annet yrke og skaffe ham en passende arbeidsplass. Ved hel eller delvis invaliditet yter trygden en tilsvarende livsvarig pensjon som i tilfelle av dødsulykker utbetales til hustru og barn. I Tyskland anordner for øvrig politiforskrifter de nødvendige forholdsregler mot ulykker. Ingen maskin, intet verktøy, som kan forårsake ulykker eller sykdommer blir tatt i bruk uten passende beskyttelsesinnretninger.

sjon blir foreløpig åpent. Mister Beveridge tror dog at den må skyves ut over de 65, da man sannsynligvis må la alle arbeide så lenge som mulig. For en hurtig og vedvarende tilbakegang kan ikke unngås, dersom fødselstallet ikke stiger betraktelig snart.

Tysk virkelighet

Den tyske invaliditets- og alderstrygdlov er et verk av Bismarck. Den trådte i kraft i 1889. Dermed var det første avgjørende skritt gjort til å sikre hver tysker en rolig livsaften. Tyskland har i dag „invalidetrygden“ som i dag er obligatorisk for arbeidere, husgjelp og håndverksdrivende, og „funksjonærtrygden“ som likeledes er obligatorisk for den største del av funksjonærer og håndverkere. Bare funk-

sjonærer med meget høy inntekt er i Tyskland unntatt fra trygdeplikten.

Begge trygder yter hovedsakelig aldersvern og trer i kraft seinst ved det fylte 65 år. Innskuddene, som arbeidsgiver og arbeidstager betaler med en halvdel hver, retter seg til enhver tid etter de trygdedes inntekter. Pensjonens størrelse avhenger av hvor meget der er innbetalt. Etter den trygdedes død blir pensjonen andelsvis betalt videre til hans hustru og barn under 15 år.

Bortsett fra de pensjonsberettigede statsembetsmenn og de personer som har en meget høy inntekt eller arbeider i noen frie yrker, er i dag enhver arbeidende tysker medlem av en av disse to alderstrygder. Medlemstallet i disse trygder utgjør tilsammen ca. 22 millioner, men de har betydning for langt

mer enn 60 millioner, da også kvinner og barn nyter godt av dem.

Bedriftsfellesskap

Beveridge-planen

Det kapitalistiske engelske økonomiske system kjenner ikke begrepet „bedriftsfellesskap“, hvor bedriftsfører, arbeidere og funksjonærer arbeider sammen på grunnlag av gjensidig tillit og gjensidig verdsettelse. Heller ikke Mister Beveridge nevner noen som helst planer eller mål i denne retning.

Tysk virkelighet

Den 20. januar 1934 utstedtes „loven til regulering av det nasjonale arbeid“. Denne lov regulerer forholdet mellom bedriftsleder og arbeidere som sam-

men arbeider i folkets og statens interesse. Bedriftslederen har å sørge for arbeidernes vel, og arbeidsstokken på sin side skal være trofast mot ham. Kameratslige foranstaltninger, bedriftsmønstringer og bedriftssport sørger for å vekke og utdype fellesskapsfølelsen. Bedriftslederen har ved siden av seg tillitsmenn fra arbeiderne som rådgivere. De danner sammen med ham og under hans ledelse bedriftens tillitsråd.

Loven gir arbeiderne sikkerhet mot vilkårlige forholdsregler. Den regulerer oppsigelsesfristene, som minst skal ha et lønnsavsnitts varighet.

For arbeidsgodtgjørelsens høyde er minst de statslige tariffordninger bestemmende. Arbeidernes og funksjonærenes ferier øker med tjenestetid og alder. Ungdom får en årlig ferie på flere uker. I intet tilfelle må den årlig betalte ferie være under en uke.

WHAT A MINISTRY OF SOCIAL SECURITY WOULD MEAN TO THE ORDINARY CITIZEN

What happens today to an individual who meets with misfortune: an extreme case to illustrate the maze through which Beveridge has pointed out a clear, simple way.

1 John Jones, a man of 64, finds that he has fallen out of work through no fault of his own.

2 He draws unemployment pay: at this point his case is dealt with by the Ministry of Labour.

3 After 26 weeks he is no longer entitled to the dole and is turned away to go elsewhere.

4 He has now to go to the Assistance Board. Here he applies for the unemployment help he needs.

5 The first of many investigators arrives at his home—this time from the Assistance Board.

6 He falls ill. Unable to work, he is no longer able to get help from the Assistance Board.

7 A new investigator arrives—from the Approved Society, which now deals with his case.

8 Still another investigator—from the local Public Assistance Committee, to which he has had to apply.

9 His 65th birthday present: a visit from a fourth investigator—to look into his pension claim

Wife Falls Ill

Child is Ill

Son Steals

All Mean More Investigators

A MINISTRY OF SOCIAL SECURITY WOULD COMBINE ALL THESE FUNCTIONS

John Jones when he falls out of work has plenty of trouble besides the gnawing anxiety about his family's welfare. He is passed from one set of officials to another until he feels like an official form worn out by constant stamping. How absurd that a fresh investigation has to worry him whenever he suffers a new misfortune, that there is no single set of papers about him and his family for everybody to consult! When he comes to the end of his road—an old age pension—

he reaches the crowning absurdity: at this point his case actually comes under Customs and Excise! It is this state of affairs which a Ministry of Social Security would cure. John Jones would go to one local office for all his claims; there would be one set of papers about him and one investigator to help and advise. And the people working in this office would not treat him as a wrong-doer, but as a man fallen on evil times who must be lifted up again.

En halv side fra det engelske tidsskrift „Picture Post“. Til en artikkel: „Beveridge: The fight is on“, offentliggjør „Picture Post“, denne tegningen, som skisserer opp en del av de engelske livsbetingelser. Under titelen: „Hva et ministerium for sosial sikkerhet vilde bety for det menige folk, skriver tidsskriftet (oversettelse): „Hva skjer i dag med en mann, som kommer i ulykke: et ekstremt tilfelle, som illustrerer labyrinten, for hvis løsning Beveridge viste en klar, enkel veg. 1. John Jones, 64 år gammel, ble ufor-

skyldt arbeidsløs. 2. Han får arbeidsløshetsunderstøttelse: arbeidsministeriet befatter seg med hans tilfelle. 3. Etter 26 uker har han ikke lenger krav på denne understøttelse og blir sendt annet steds hen. 4. No må han gå til velferdsdepartementet, hvor han søker om den ervervs-løshetshjelp, som han trenger. 5. Den første av mange undersøkelsesfunksjonærer søker ham opp — denne gang fra velferdsdepartementet. 6. Han blir syk. Da han er arbeidsdyktig, kan han ikke lenger få er-

vervsløshetshjelp. 7. Det kommer en ny undersøkelsesfunksjonær fra syketrygden, som no befatter seg med hans tilfelle. 8. Enno en undersøkelsesfunksjonær fra den kommunale forsorg, som han hadde måttet henvende seg til. 9. Presangen til hans 65. fødselsdag: besøket av en fjerde undersøkelsesfunksjonær, som må undersøke om han har krav på alderstrygd. I mellomtiden blir hans kone syk, hans barn er sykt, sønnen er en tyv. Alt dette betyr: enno flere undersøkelsesfunksjonærer...

DET VILDE VÆRE FOR GODT TIL Å VÆRE SANT

En engelsk stemme til Beveridge-planen

Det engelske tidsskrift „Picture Post“ brakte i sitt nummer av 6. mars 1943 en artikkel „Beveridge: The fight is on“ — Beveridge, kampen er i full gang.

I denne artikkel heter det: „Det er tvilsomt, om det i hele vårt lands historie noensinne fantes et dokument, som vakte så store forhåpninger som Beveridge-planen. Men skjønt forhåpningene var så store og ble båret av det overveiende flertall av folket, var de vel aldri særlig sterke. Alt sammen syntes å være for godt til å være sant. Naturligvis ikke selve planen — den vitner bare om sunn menneskeforstand — men den tanken at regjeringen skulde kunne gjøre den lovgyldig, og

at den skulde kunne ta fatt på å omsette disse forslag i handling.“

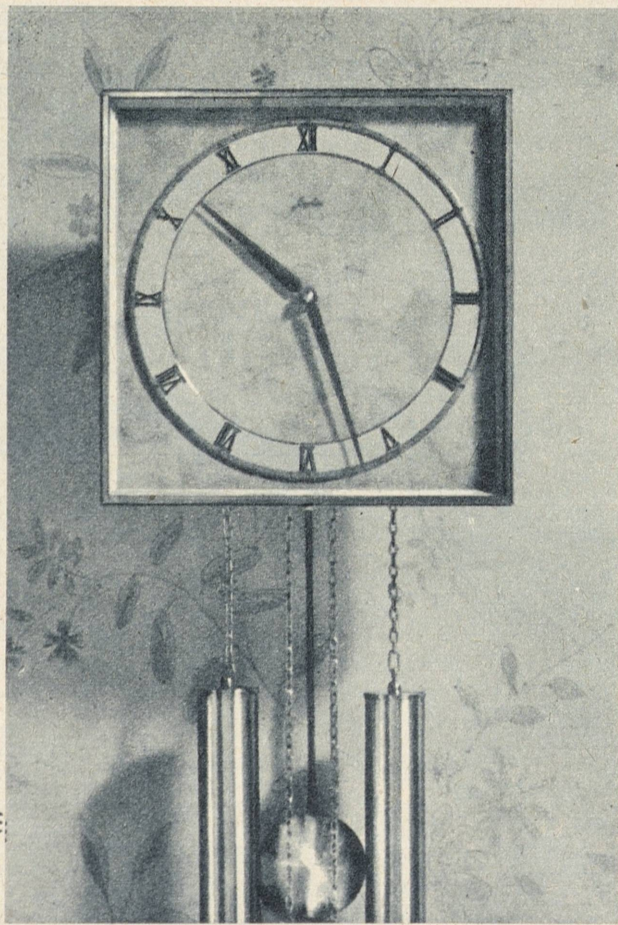
„Picture Post“ bekjentgjør så noen ytringer av planens motstandere. De hadde alle talt, „som om planens grunnlag var et forsøk på å tigge penger av de rike til fordel for de fattige, som slett ikke var verdige til dette“. Til slutt hadde den konservative representant sir Herbert Williams i sin tale i underhuset ytret: „Hvis planen ble henlagt til seks måneder etter krigens slutt, vilde underhuset avslå den med stort flertall“. — „Slik er det“, sier Picture Post til dette, „hvis vi ikke under krigen får grunnlaget for et nytt Britannia, vil vi overhodet aldri få det.“ Planen var „en tanke, som

hadde kunnet virkeliggjøre Atlantik-charterets uklare aspirasjoner, som de (aksemaktene) fikk høve til å latterliggjøre som betydningsløse — og det gjorde de også“.

„Picture Post“ drar så til felts mot de bestående forsikringsselskaper som er absolutte motstandere av planen, fordi den kunde true deres eksistens. I denne sammenheng heter det: „Forsikringsselskapene fikk det eneste utvetydige løfte under debatten. Det har aldri bestått den ringeste fare for at disse uhyre private interesser kunde bli forstyrret.“ — Et annet sted retter artikkelen seg mot de konservative: „Hvis noen — sir Herbert Williams f. eks. — tror at vi kunde lede verden og bli misunt av hele menneskeheten ved å føre en ortodoks konservativ politikk, må han heller tenke tilbake...“ Artikkelen forfatter peker på noen feilslag i denne konservative politikk og sier så: „På denne måte oppnås ikke noe førerskap i verden. Det vet Europa. Og vi (Picture Post taler her formodentlig på vegne av venstre) vet det også.“ —

Bladet spør så: „Med hvilke argumenter ble no en så lovende forhåpning ødelagt? — De kunde sammenfattes i frasen: kan vi tillate oss det?“ Parlamentsmedlemmet mr. J. R. Clynes argument, mot Beveridge-planen, lød sågar: „Hvis vi garanterer vårt eget folk en anstendig livsstandard, vil vi da være i stand til å ta opp konkurransen med andre land og få avsetning på våre varer? — Kan vi tillate oss det? Nei — sier de konservative — det kan vi ikke. — Mange går ikke fullt så langt. De påstår ikke at vi helt sikkert ikke kan tillate oss denne planen, men bare at en ikke kan vite om vi er i stand til å gjennomføre den. En glimrende idé, å avskaffe fattigdommen, men hvem kan si om dette landet, kan betale det? Kanskje er en viss grad av fattigdom nødvendig, så at vi (England) kan eksistere“, føyer „Picture Post“ ironisk til.

Ved avslutningen av debatten i underhuset i februar i år ble så gjennomføringen av Beveridge-planen nedstemt med 335 nei-stemmer mot 119 ja-stemmer.

P 477 D

Over hele verden prøvet og kjent

Junghans

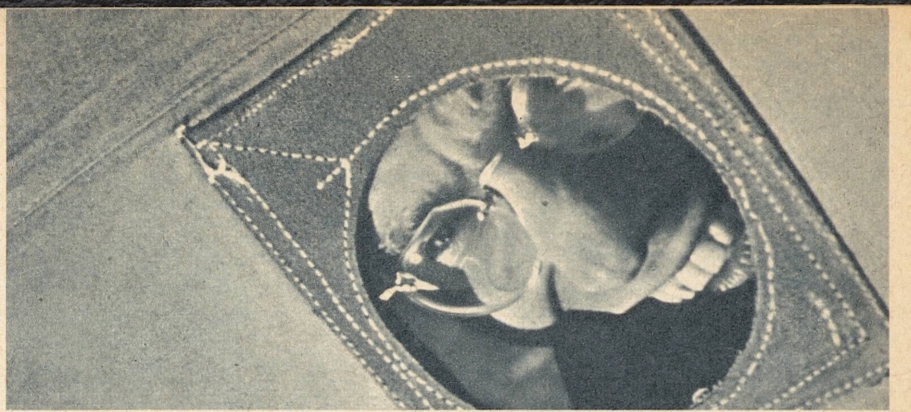
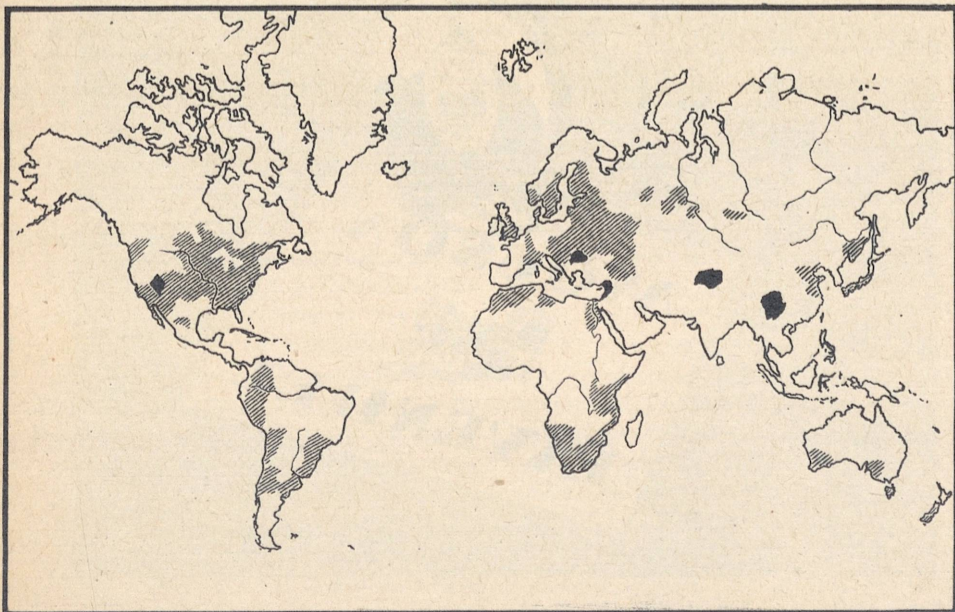
ur med stjernemerket

BROKEDE EUROPA

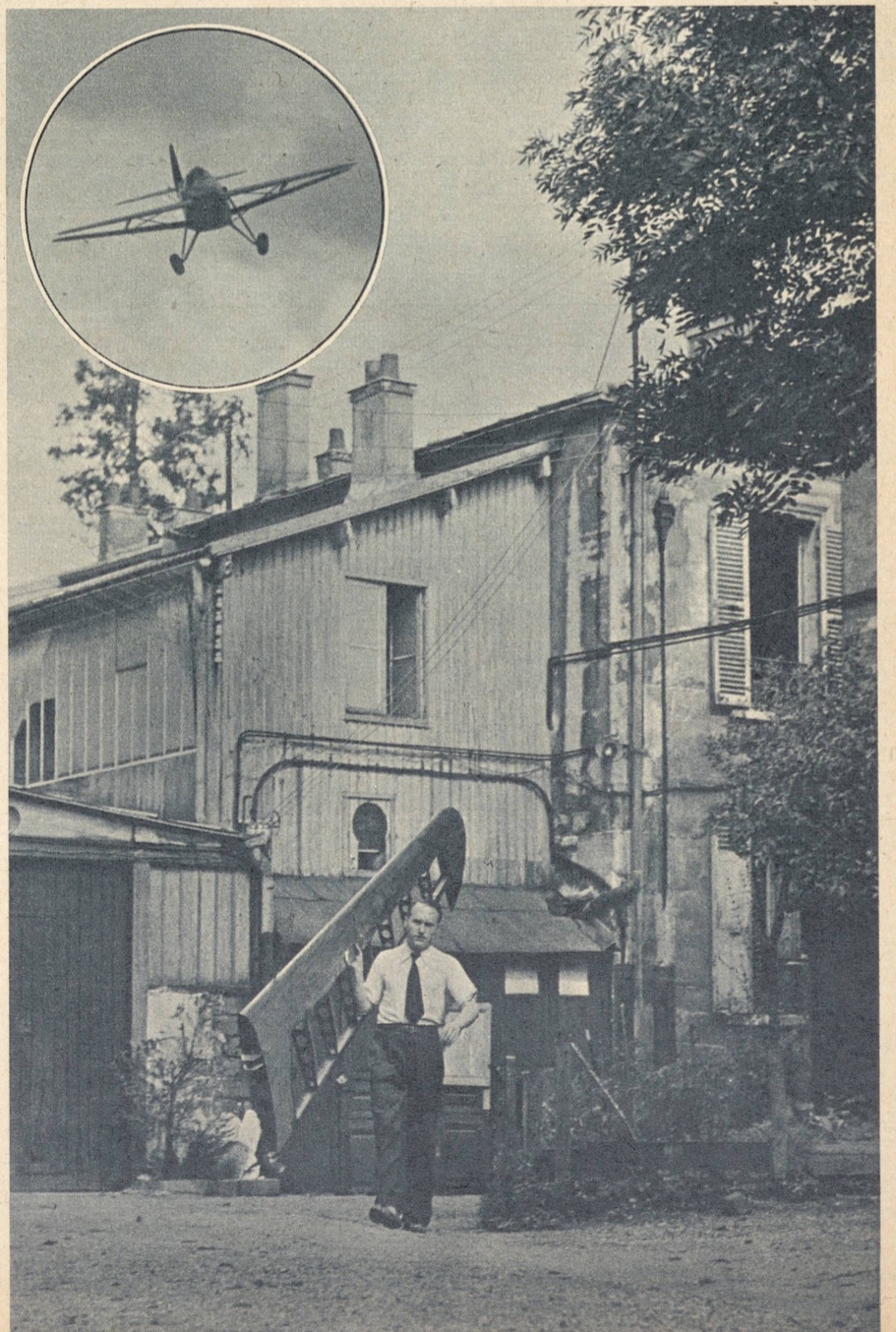
I rad og rekke står buskene i et av de største gartnerier i Europa, planteskolen Späth, i familiens eie siden 1720. Kartet nedenunder viser utbredelsen av de Späthske planter og frø på jordkloden. I de skraverete egner har det tross de forskjellige jord- og klimatiske forhold vokst produkter fra den tyske planteskole med godt resultat alt i flere år. I de rutede områder ble det på firmaet Späth's foranledning foretatt store forskningreiser etter nye hageplanter for Tyskland

Fuglemennesket speider gjennom telt-taket. Han holder til ett eller annet sted i det sørøstlige Europa. Om dagen er han dommer, men i sin fritid klær han seg i grønt og trekker seg tilbake til skogen med et kamouflert telt for å fotografere fugleverdenen. Et kamouflert kamera med elektrisk utløser og et av ham selvkonstruert speilsystem er ham til god hjelp. På 300 meters avstand dreier han sine filmer, som henriver enhver fuglevern—som det syngende tornskadeparet (nedenunder)

Den menige manns fly er oppfunnet: En pariser tekniker, André Stark, bygde på 16 måneder helt alene en endekker, som synes å oppfylle sportsflyvernes gamle ønsker. Midt under krigen besørget den åtteogtyveårige konstruktør seg råmaterieell under mange vanskeligheter. Hver eneste skrue laget han selv. Motoren arbeider meget økonomisk, og for å lære å fly maskinen trenger en legmann bare 10 timer. Det mest forbausende: „himmelbilen“ flyr sågar!

Foto: Zucca, France Actualités

Oseanets skattegravere

Etter en enkel metode blir det i Normandie og Bretagne samlet sjøtang. Den blir tørret, forbrent, utlutet og krystallisert for å utvinne jod. Bretagnes jodproduksjon er en av de betydeligste i Europa. No er det i forbindelse med jodindustrien innledet undersøkelser, for å utvinne andre stoffer som er verdifulle for kjemien og jordbruket PK-foto : OT-krigskorrespondent Lohse

Den fullstendigste rododendronsamling i Europa.

I de piemontesiske alper, midt i det italienske ullindustriområde Biella, ligger „Burcina“, en av de vakreste hager i Europa. Denne egn, som i tidligere tider var bebodd av bjørner og ulver, forvandlet en italiensk ullindustri drivende til et lite paradys. Den verdifulleste del av parkanlegget er imidlertid den herlige samling av rododendron

Foto : Bricarelli

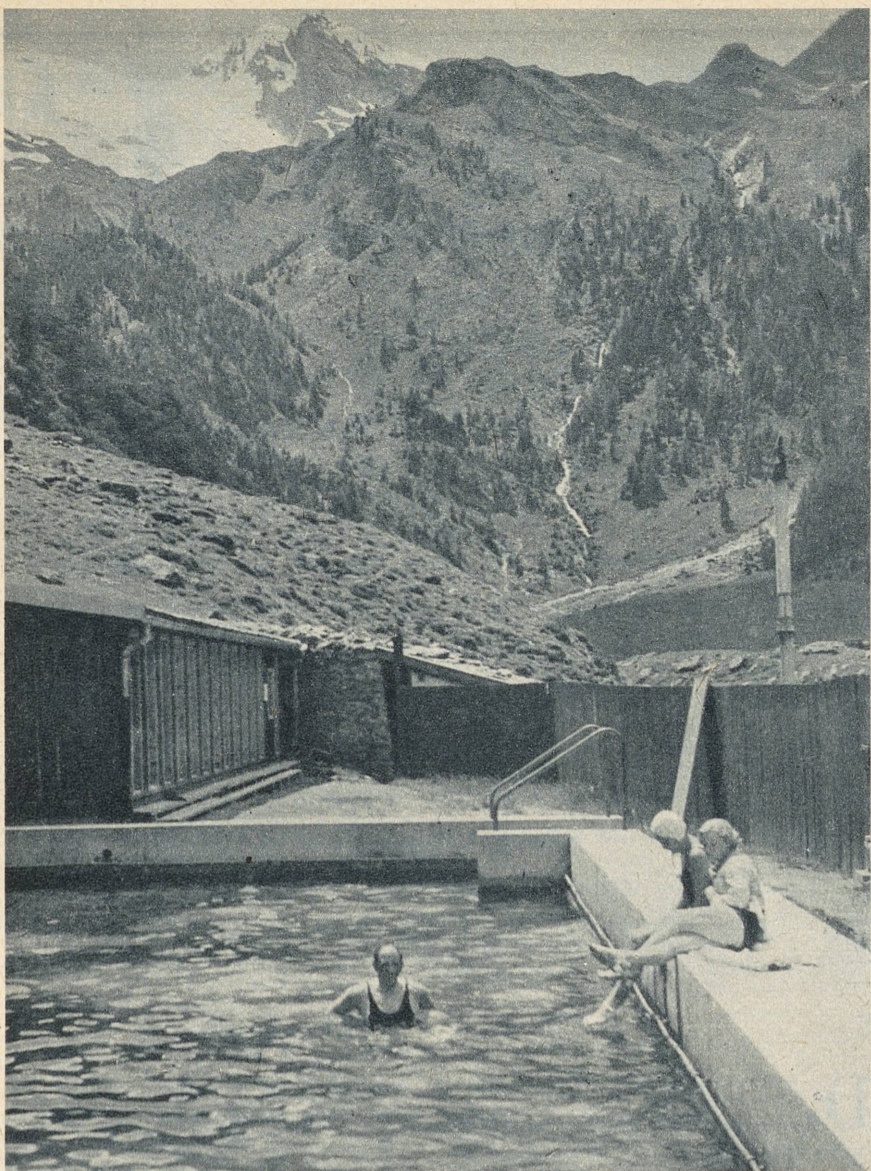
Heraldikk på kirketaket.

Fra Ilica, hovedgaten i Zagreb, fører det en taubane opp til den øvre del av byen. I denne bydelens sentrum står den gotiske kirken St. Markus. Den er en av de få kirker, som har heraldiske utsmykninger. På det brokede mursteinstak lyser våpnene til kongeriket Kroatia, Slovenia, Dalmatia og byen Zagreb

PK-foto : Krigskorrespondent Artur Grimm

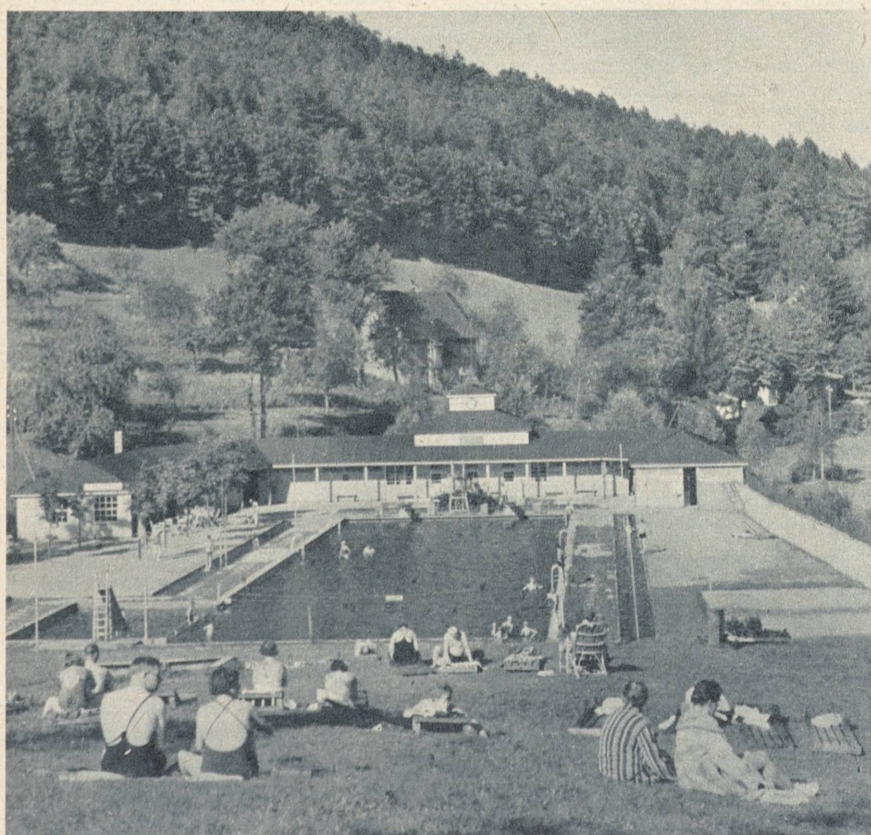

Tett oppunder den evige snø: Et av Tysklands mange høgfjellsbad. Ofte har de egne varmtvannsanlegg, forat badetiden kan bli forlenget mest mulig

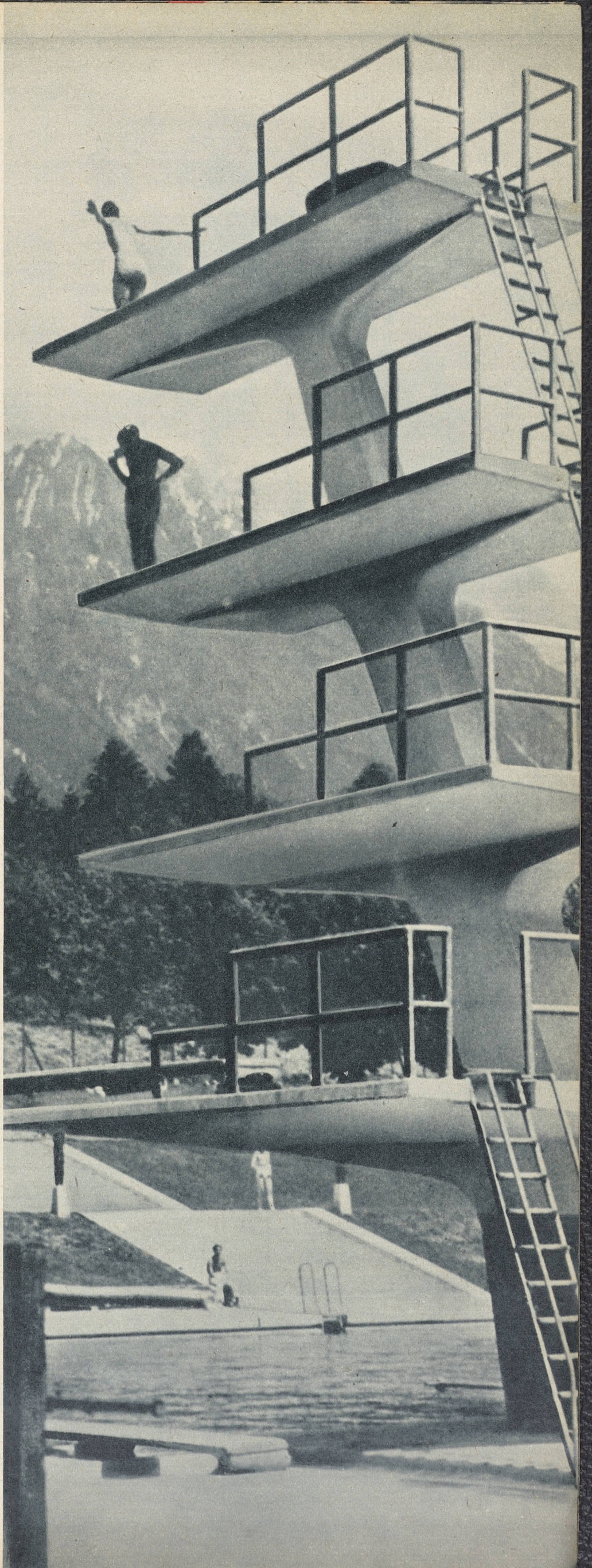
BAD...

Intet sted i verden er gleden over sol og vann større enn i Tyskland. Det er noe selvfølgelig at byene har sine

store bad, at badestedene ved Østersjøens og Nordsjøens kyst og ved små og store innsjøer ligger tett i tett. Men at også små landsbyer eller i det minste en gruppe landsbyer og alle sportsorganisasjonene, naturligvis også alle ungdomsorganisasjoner, har sine egne badeanlegg, det er en tysk spesialitet.

Bad i alle størrelser. Til venstre et utsnitt av et storbybad, til høyre det helt moderne stupetårn i en småby-badeanstalt, nedenunder et lavfjells-familiebad

„TAKT“

Trylleordet for hurtig fly-produksjon

For å kunne lage fly i store mengder og med minst mulig anvendelse av tid og arbeid trengs det arbeidsmetoder som gjennom lang praksis har fått en høy utvikling. Deres kjernestykke er den „takt-metode“ som er skapt av den tyske luftvåpenindustri. Denne er i mellomtiden blitt etterliknet i flere land, også i USA—uten at det tyske forsprang er gått tapt. „Signal“ bringer interessante enkeltdeler om denne metode

Da USA forkynte sine fly-produksjonsprogrammers astronomiske tall og omstilte en del av sin automobilindustri til framstilling av fly, så var ikke bare de teknisk usakkyndige overbevist om at de bebudede produksjonstall virkelig vilde bli nådd. Hadde ikke den nordamerikanske industri bygd hundretusenviis av automobiler om året? Måtte det ikke la seg gjøre i de samme fabrikker etter de samme fabriksjonsmetoder ved hjelp av det løpende band også å lage fly i ubegrensede mengder?

De som tenkte slik, var ikke oppmerksom på at et fly ikke er noen bil og at masseproduksjonens metoder og erfaringer ikke uten videre lar seg overføre fra det ene tekniske område til det andre. Det moderne fly er et så komplisert og ømfintlig apparat at man til dets framstilling i store mengder trenger metoder og hjelpemidler som det også i bilindustrien neppe fins brukbare mønstre til. Hver enkelt del av et fly må ved høyeste soliditet være så lett som mulig og krever derfor en særlig utforming som ellers er helt ukjent på teknikkens område. Flyets ytre konstruksjon, altså skrog og vinger, må utføres med pinlig nøyaktighet, for allerede de ringeste ytre ujevnheter eller avvikelser fra konstruksjonsmålene kan medføre betydelig forringelse av flyets yteevne.

Et fly består heller ikke som en bil av noen hundre eller tusen enkeltdeler, men av ti-tusener, helt bortsett fra de enno tallrikere nagler som må til for å forbinde de enkelte deler med hverandre. Allerede slike spesielle grupper av tilbehør til et stor-fly som f. eks. den elektriske eller pnevmatiske innretning, krever nesten likeså meget arbeid som en automobil. Ved hjelpennretninger av tilsynelatende underordnet betydning som f. eks. et selvstyreanlegg, dreier det seg om

apparater av høy teknisk verdi, som bare få masseprodukter av annen art kan sammenliknes med.

De metoder for masseproduksjon som ellers er vanlige for maskinbygging, kan ikke anvendes ved fabriksjon av fly. Her må der allerede ved framstillingen av små enkeltdeler gjøres bruk av særlige mekanismer for å sammenføye de for det meste elastiske fabriksjonsdeler til alltid nøyaktig likt utformede modeller. Utviklingen av disse fabriksjonsmetoder og av andre hjelpemidler er en vitenskap for seg selv og beherskes bare av spesialister.

Tyskland skapte „takt“-metoden

Allerede i den første verdenskrig bygde man fly i større serier. Da flyene den gang overveiende var bygd av tre, kunde erfaringene fra den tid ikke nyttiggjøres for den nuværende metallflyfabriksjon. Bare få tyske fly-maskinfabriker, deriblant i første linje Junkersverkene, hadde allerede den gang befattet seg med å bygge metall-fly og å forberede grunnlaget for masseproduksjon av dem. Junkersverkene utviklet den såkalte „takt“-byggemetode som ble overtatt av andre tyske verker og som i tidens løp ble utbygd til den beste og hurtigste framstillingsmetode for fly av alle størrelser.

De britiske og nordamerikanske fly-maskinfabriker begynte forholdsvis seint å befatte seg med den absolutte storfabriksjons problemer. De gikk da snart over til å etterlikne det tyske forbilde hvis yteevne var blitt så slående bevist ved gjenoppbyggingen av luftvåpenet i årene etter 1934. Den langsomhet hvormed den britiske fly-produksjon kom i gang under denne krig, beviser hvor vanskelig det var i det minste delvis å innhente de tyske erfaringer. Det tyske forsprang som er

TOSCA
EAU DE COLOGNE

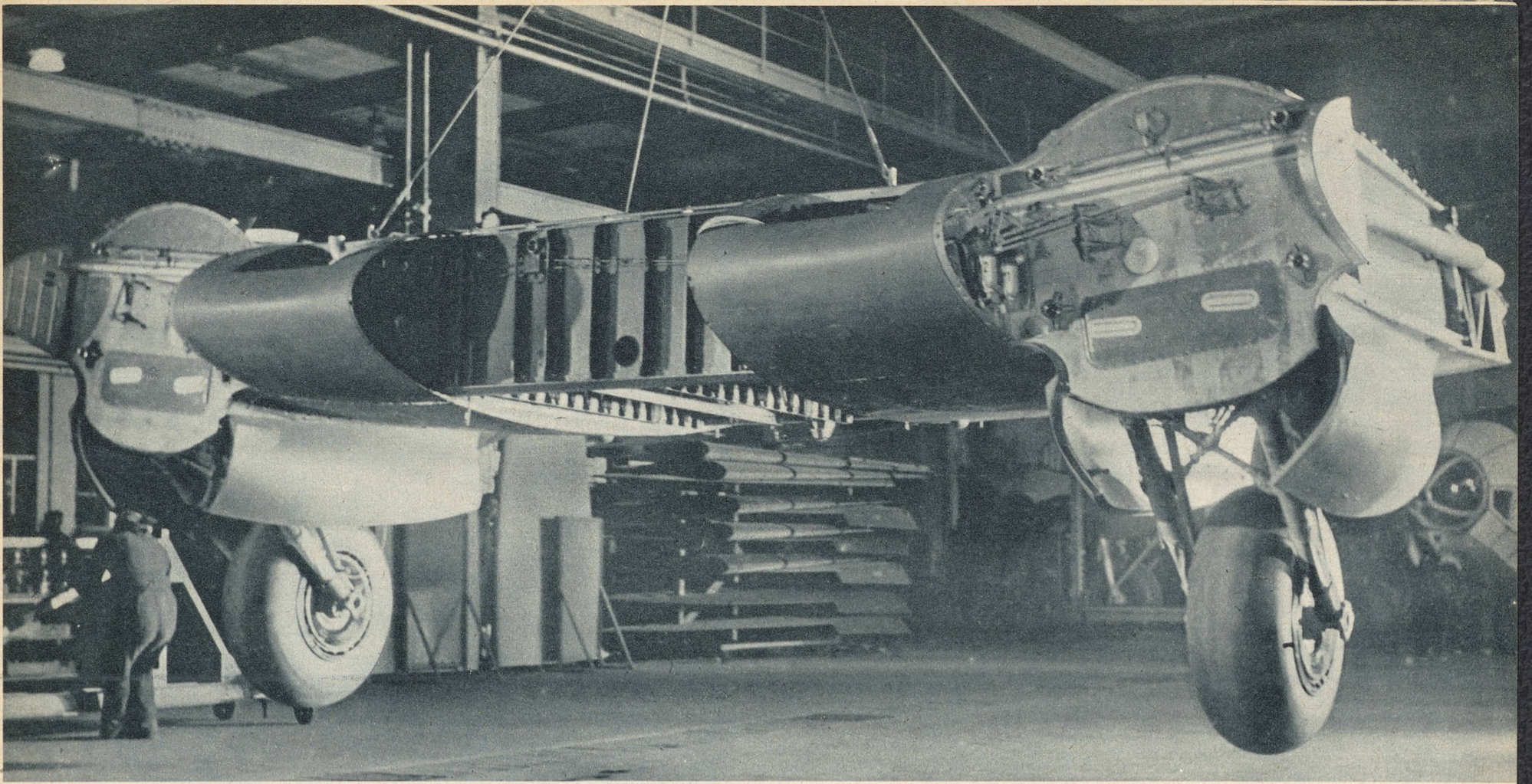
ET AV DE VERDENSKJENTE
PRODUKTER FRA HUSET

N° 4711.

SKJØNNHET VEKKER
BEUNDRING!

Skjønnhet og charme blir harmonisk understreket ved den kostelige, verdensberømte „4711“ Tosca Eau de Cologne — en heldig komposisjon av forfriskende Eau de Cologne og den herlige „Tosca“-duft.

På vegen til en „takt“

Det nettopp ferdige vinge-mellomstykke til et Heinkel-kampfly He 111 svever gjennom montasjehallen til fly-sluttmontasjens „begynnelsakt“. Stykket selv er etter igjen blitt taget på en spesiell taktveg for vingemellomstykker samtidig med andre flymaskindeler

vunnet med takt-byggemetoden, er til i dag ikke innhentet, men stadig blitt opprettholdt ved hjelp av ytterligere forbedringer. „Ingensteds blir fly bygd så hurtig og med så liten anvendelse av tid og arbeidskraft som i Tyskland.“ Denne setning har fra flere år tilbake uinnskrenket beholdt sin gyldighet.

Hemmeligheten ved den hurtige fabrikkasjon: underinndeling

Hvis man vilde bygge et fly på samme måte som et hus, nemlig ved å føye det ene bygge-element til det andre til det hele var ferdig, så vilde man bruke lang tid. Ikke bare fordi de rent tekniske vanskeligheter ved en slik metode vilde være nesten uovervinnelige, men også fordi det antall arbeidere som samtidig måtte være i virksomhet, allerede på grunn av plassmangel måtte innskrenkes.

Man har derfor for lang tid tilbake begynt å framstille de enkelte grupper av flymaskindeler hver for seg for så til slutt å sette dem sammen. Den naturlige underinndeling er da den at skroget, vingepartiet, styreanordningene og driftsanlegget osv. bygges uavhengig av hinannen og under visse omstendigheter sågar i forskjellige fabrikker for til slutt å settes sammen til et ferdig fly i den såkalte sluttmontasje. Ved den moderne taktbyggemetode er underinndelingen ennå mer omfattende, også alt inventar, som f. eks. det elektriske anlegg, blir

„Takten“ begynner:

Vinge-mellomstykket har inn tatt sin plass ved begynnelsen av den siste taktveg. Flyets skrog som etter igjen er satt sammen i flere „takter“, senker seg ned på mellomstykket og blir forbundet med det i en „takt“. Beretningen på de følgende sider skildrer hvordan skroget lages etter taktmetoden

framstilt for seg, som egne enheter uten forbindelse med framstillingen av selve flyet. Den endelige sammenmontering av flyet skjer så etter en slags byggeklossmetode.

Fra det løpende band til „taktvegen“

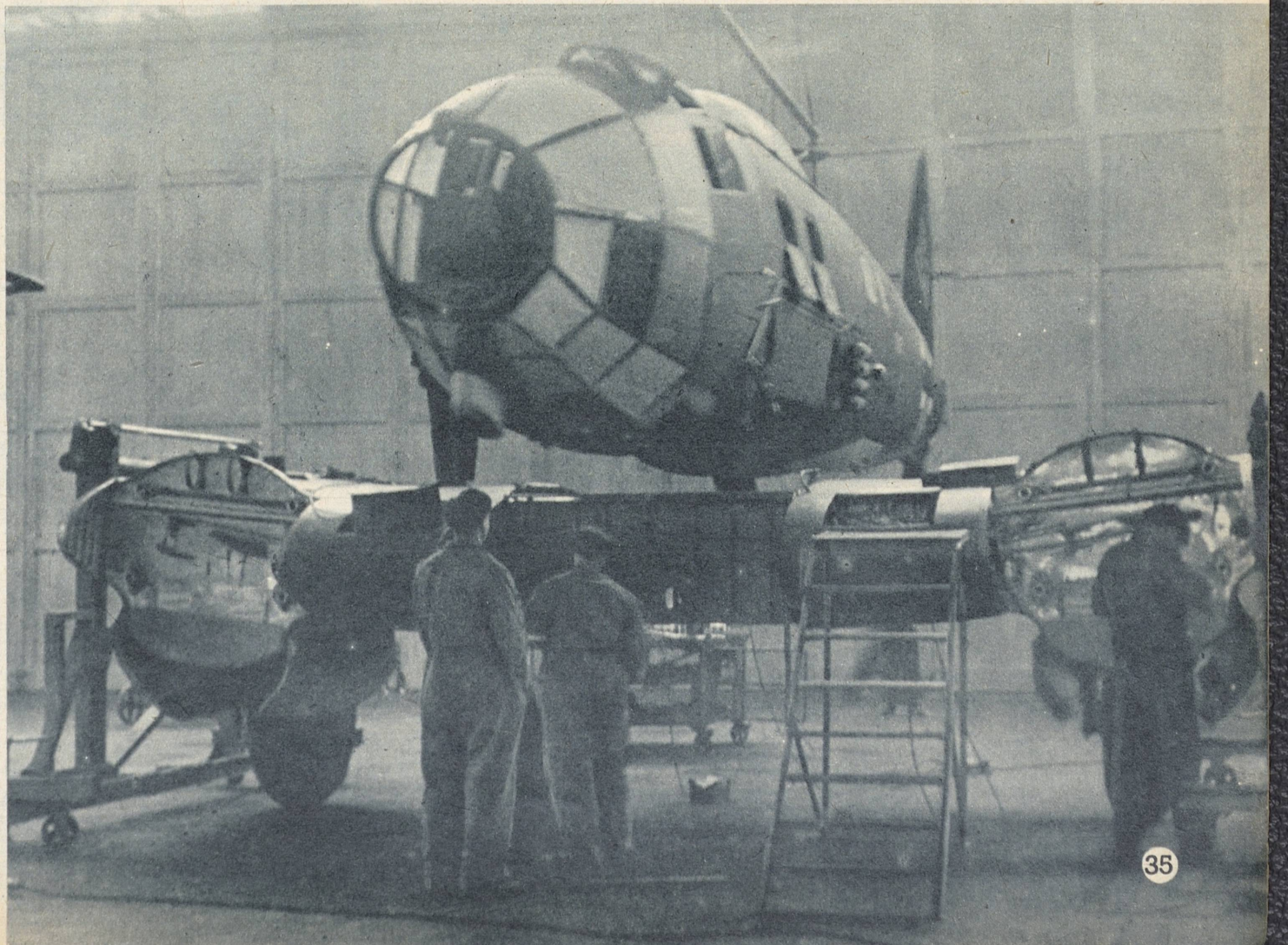
Det hittil mest kjente hjelpemiddel når det gjelder økonomisk, altså tids- og arbeidsbesparende fabrikkasjon av masseprodukter er det løpende band. Det er særlig egnet til å lette sammen setningen av på annet sted framstilte forarbeidede enkeltdeler til en fer-

dig gjenstand. Arbeidsstykket vandrer fra den ene arbeider eller gruppe av arbeidere til den andre og blir så etter hvert stadig mer fullkommengjort. Hver arbeider har altså stadig å utføre de samme håndgrep og samme arbeid.

Også taktmetoden er en slags fabrikkasjon på løpende band. Da imidlertid flyet eller dets enkelte byggegrupper består av uaiminnetallrike enkeltdeler og da arbeidsprosessenes antall på grunn av det omfangsrike någearbeid likeledes er meget stort, lar en fabrikkasjon på det løpende band seg ikke gjennomføre.

Man vilde hertil trenge løpende band av kjempemessig lengde og dertil fabrikkrom av et omfang som av rentabilitetsgrunner praktisk ikke kan stilles til rådighet. I flyfabrikasjonen må derfor anvendelsen av det løpende band innskrenke seg til framstilling av mindre enkeltdeler.

Større deler av flyet og flyet selv blir riktignok likeledes bygd sammen på løpende band, de vandrer imidlertid ikke i fortløpende bevegelse videre, men over en såkalt „taktveg“. Denne består av arbeidsplasser som er sjaltet inn etter hverandre i løpende rekke.

Arbeidsstykket forblir en bestemt tid på hver arbeidsplass og i løpet av denne tid må det forutsatte arbeid utføres. Dette tidsrom betegner taktvarigheten. I løpet av denne taktid kommer arbeidsstykket på alle arbeidsplasser et bestemt skritt nærmere sin fullendelse. Det er driftsingeniørens oppgave å avpasse det arbeid som skal utføres i de enkelte takter slik at de kan utføres på alle arbeidsplasser på samme tid. Taktvarigheten er altså den samme for hver arbeidsplass, derimot kan antallet av arbeidere variere. Taktrytmen bestemmer således med tvingende nødvendighet den tid som kreves for å gjøre et fly ferdig. Er eksempelvis taktvarigheten i sluttmontasjen to timer, så blir et fly ferdig hver annen time.

Taktmetoden er således en fabrikkasjon på løpende band hvorunder arbeidstykkets videre bevegelse ikke skjer med jevn hastighet, men så å si rykkevis. Arbeidsstykket beveger seg samtidig på alle arbeidsplasser et skritt videre til neste arbeidsplass; fra den siste arbeidsplass forlater det fabrikkhallen som et fly i driftsferdig stand.

Et arbeidsorganisasjonens under

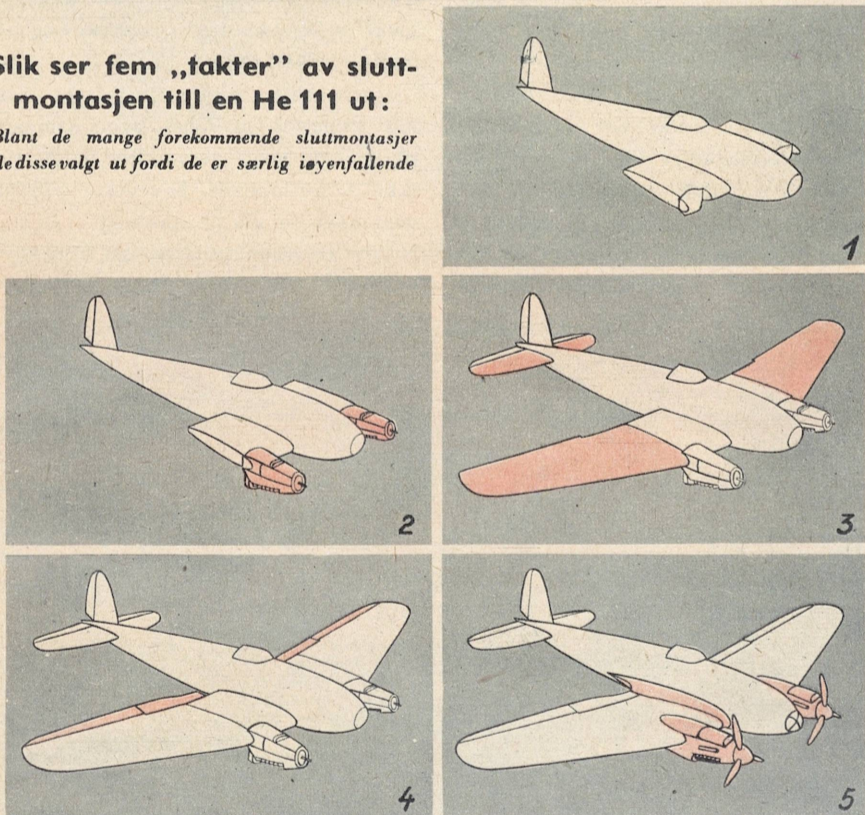
For å bygge et fly er det ikke nok å holde en eneste taktveg i drift. Det må tvertimot holdes et større antall slike i gang for å forsyne sluttmontasjens taktveg. Det blir altså i

forskjellige fabrikkasjonsserier framstilt skrog, vinger, styrestell, drivverk og andre større deler, som alle på bestemt tid må nå fram til sluttmontasjens taktveg for her å monteres til et ferdig fly. På samme tid foregår i de forskjellige byggegrupper framstillingen av smådeler, som på sin side atter må nå hen til f. eks. vingenes eller skrogets taktveg. Det gis altså en rekke av fabrikkasjonsserier, av hvilke noen kan arbeide etter taktmetoden og andre ved hjelp av det løpende band, men som alle må arbeide i samme rytme hvis montasjen til slutt skal gå for seg uten pause.

Det er opplagt at avviklingen av disse tusenfoldige arbeidsprosesser krever en fint avstemt organisasjon. Bare anskaffelsen og leveransen av de nødvendige råstoff og halvfabrikater, framfor alt leveringen av de tilbehørdeler og apparater som framstilles utenfor fabrikk, byr på meget store organisatoriske vanskeligheter. En må ikke glemme at det dreier seg om tusenvis av enkeltdeler, som trengs til et fly. Hvis en eneste av disse deler leveres for seint, så sinkes hele fabrikkasjonen i dens videre stadier. Taktmetoden krever den strengeste opprettholdelse av arbeidsrytmen. Og dette nødvendiggjør ved et så komplisert produkt som et fly, et under av organisasjon. Bare mangeårig erfaring og fremragende teknisk evne er i stand til å fullbringe dette under.

Slik ser fem „takter” av sluttmontasjen till en He 111 ut:

Blant de mange forekommende sluttmontasjer ble disse valgt ut fordi de er særlig iøyenfallende

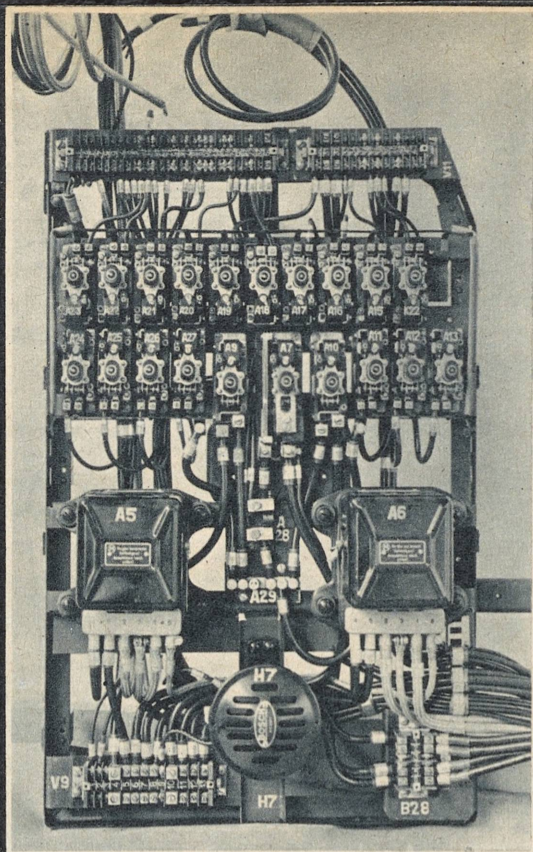

1. Takt (begynnelsestakten): Skroget forbindes med vinge-mellomstykket. 2. Takt: Driftsanleggene blir installert. 3. Takt: Bæreflater og høydestyreanordning blir satt på. 4. Takt: Tverror,

landeklaffer og andre deler blir bygd inn. 5. Takt (slutningstakten): Forskallingsblekk, luftpropeller blir montert og annet "sluttarbeid" utført

Et utsnitt av skrogets taktveg

Av de mange taktveger har „Signal” valgt ut dem som på en særlig plastisk måte viser hvilket uhyre arbeid som ligger bak framstillingen av et fly. Det er den „taktserie” hvori skroget blir ferdigmontert, og det vesentlige ved innmonteringen av dets utrustning. Av denne vises en liten serie flydeler som er laget annet steds etter taktmetoden eller på løpende band, og som no er levert ferdig til bruk

Etter at rør-skroget er laget ferdig på en annen taktveg, begynner dens utrustning på denne taktveg. Først blir det elektriske anlegg, bestående av allerede ferdigmonterte deler, bygd inn

A

A

G

Den ferdige stryreabnordning kommer på plass i førerrommet

FG**E****CD****B****F**

Skroget er nå rykket fram til neste takt og blir påmontert andre deler, som f.eks. sporehjulet

E

I den neste takt blir førerrommet blant annet forsynt med reguleringsinstrumenter for motorene

B

Nå følger videre innmonteringer, bl.a. av byggegrupper for de hydrauliske anlegg

C

I den neste takt blir det ferdigleverte førerrom påbygd

D

Førerrommets utrustning blir fullstendigjort. Setene blir innbygd

Over Wiens tak. Kamerater av „800 000“ nyter den herlige utsikt over Wiens tårn, den store, gamle, evig unge metropol i det tyske sørøst

„Perm nr.
800 000“

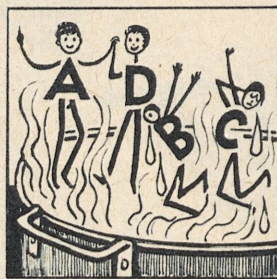
Friplasser
i krig og fred

Gjennom Adolf Hitler-friplassefondet gir tyskere fra hele Riket forfinte landsmenn gratis opphold og forpleining for en ferie på to til fire uker. I krigen kommer dette fond, som i de siste ti år er blitt forvaltet av „Nasjonalistisk folkevelferd“, sårede og slike soldater til gode, som ikke har noen slektninger. Et rikholdig, muntert program med turer, teater- og konsertbesøk danner sammen med hviledagene en ferie, som en ikke hadde kunnet få bedre i stand selv

Vakre øyne følger kappløpet. Under en utflykt har deltakerne utfordret hverandre til en kamp. Alle vil gjerne bli seierherre, for seierherrene pleier å bli hedret...

Vitenskapen fastslår

At vitaminene foretrekker kulde

Kokt mat gjærer lett, da den danner en gunstig grobunn for bakterier. Oppvarmet smaker den dårligere enn nylagd.

Hvordan forholder no vitaminene seg under disse prosesser? Vitaminene A og D kan tåle varme, B og C derimot er ømfintlige overfor varme! En kort koking under høy temperatur er likeså skadelig for dem som en lengere koking under lav temperatur. Også ved matens oppvarming går det vitaminer til grunne, nemlig av C-vitaminet gjennomsnittlig 27 % og av B¹ 13 %; ved lang og intensiv varme enno mer.

Lar man maten stå i åtte timer, øker vitamintapene ved værelsestemperatur, for C-vitaminets vedkommende med 70%, og B¹ med 10 %. I varmeskapet går 81 % av C-vitaminet tapt og 26 % av B¹, i kjøleskapet derimot bare 38 % av C og 4 % av B¹.

Oppbevaring i kjøleskap med kort oppvarming før bruken er for C-vitaminet 30 % og for B¹ 15 % mer økonomisk enn oppbevaring i et varmeskap eller i et varmt rom. Det har liten innflytelse på vitaminene om oppbevaringsbeholderne er med eller uten lokk!

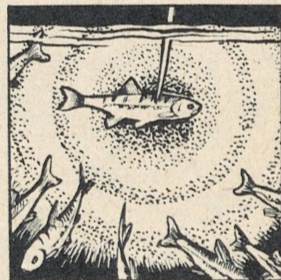

Ukrutt forgår ikkel

I den Pfalziske landbruksforsøkstasjon i Speyer har det i de siste tredve år pågått undersøkelser med hensyn til spiredyktigheten av ukruttsfrøet som stammer fra det hveteavfall der blir til overs etter at såkornet er utrenset. I

1910 ble det lagt i jorden for å gro. Noe skulde man tro at etter totre år måtte det ha vist seg om det enno ligger spiredyktig frø i jorden. Men de resultater som etter over tredve års forsøk ble bekjentgjort, viser noe annet. Rekorden ble satt av vikkene, av disse lå der etter 21 års forløp tyve prosent sunne frø i jorden, som enno ikke hadde spiret. Vindelen spiret med 68 % i løpet av 96 måneder.

Av disse forsøk framgår at ukruttsfrø kan ligge i jorden i årevis uten å ta skade og uten å vise tegn på liv. Når så — kanskje på grunn av en eller annen gunstig biostendighet — livsbetingelsene atter blir gunstige, så begynner også gammelt frø å spire. Kanskje vil no mangen en hageeier bedre forstå hvorfor ukruttet ofte kan være til en plage.

Skrekk — sett fra et kjemisk standpunkt

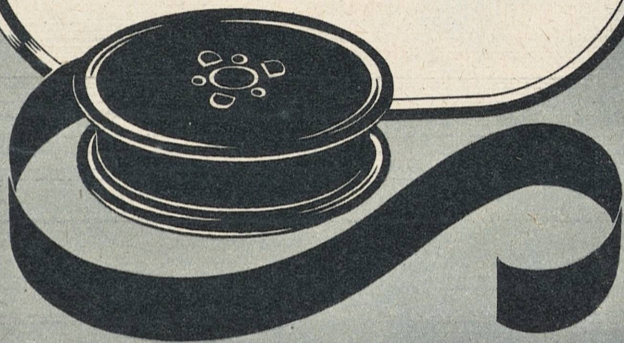
I et kjemisk institutt i München har man undersøkt et såkalt skrekkstoff som forekommer i fiskenes hud. Den kjente Münchener zoolog, professor von Frisch, kunde for noen tid siden slå fast at det i fiskenes hud fins et spesielt stoff som — oppløst i vann — utløser en panisk skrekk hos fisker av samme eller beslektet art.

Hvis man f. eks. sårer huden til en ørekyte, så vil hele ørekytestimet fare fra hverandre. Det er allerede foretatt svært mange biologiske forsøk med dette skrekkstoff. Dets tilstedeværelse i huden — i motsetning til andre kroppregioner — er ubestridelig fastslått. Det er riktignok enno ikke lyktes å definere dette stoffs kjemiske natur, men så meget vet man dog med sikkerhet, at bare en tiendedel av et milliontedels gram, oppløst i hundre kubikkcentimeter vann, er i stand til å sette skrekk i ørekyter.

Det
> fargefortettede.
Pelikan
 fargebånd

varer enno lenger, hvis det
 vendes hver 8 dag. Derved
 kommer den øverste halvdel
 ned og friskes op.

GÜNTHER WAGNER

*favorittene i alle
 konkurranser*

FRANKE & HEIDECHE • BRAUNSCHWEIG

Felina

FELINA brystholdere og
 hofteholdere er elegante.
 De er særlig egnet til å gi
 Deres figur en moderne
 linje.

FELINA Mannheim

260442

PERI
 og
KHASANA

VERDENSKJENTE
 MERKER FOR KOSMETIKK

fra

Dr. Karthaus

Forhandler:
 MIDELFART & CO. A.S.
 OSLO - Rosenkrantzgaten 3.

PERI

B O H N

Signal

„Perm“
nr. 800 000:

Møtested kl. 14 på
Grazer borgen

(Til beretningen på
side 38)